

Husvétii szám. Ára 1500 korona.

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára ... .. 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 15. szám.

Vasárnap, április 12.

FELTÁMADT, NINCS ITT!

Magyar feltámadás.

Gyönyörű tavaszi napok köszöntik Húsvét ünnepét. A természet felkelt szenderegéséből s megújnodva folytatja az örök életet. Mennyi új élet a zöld mezőkön, mennyi reménység a bokrosodó vetésekben s milyen boldogság Istennek ama teremtményei között, melyek nem folytatnak egymással területvitát, hanem mindegyik békésen megfér a maga helyén! Csak a teremtés remeke: az ember visel örökös harcot azért, hogy a gyengébbek rovására minél több helyet foglalhasson el s féktelen kapzsisággal gyűjtse a maga számára a földi jót, amit már se megenni, se meginni nem tud. Sohasem volt öldöklőbb az embereknek egymás elnyomására irányult törekvése, mint most, amikor Európa egyik fele Európa másik felének megnyomorítása árán akar jobb sorshoz jutni s milliónyi népek kiáltják egymás felé a «feszítsd meg»-et.

Magyarországot bizony cudarul elnyomták, ami megmaradt csonka testéből, az börtönbe van szorítva, amelyet ellenséges tömlőcőrök szuronyerdővel vesznek körül. A ketrebe zárt, szárnyatörött sas sorsa a mienk. És mégis, ha felvetődik lelkünkben az a kérdés: van-e szabadulás ebből a rettenetes helyzetből, lehet-e még reményünk a feltámadásra, rendületlen hittel azt feleljük, hogy igen, van remény és ez napról-napra erősödik. Nem csodák fognak segíteni rajtunk, hanem a gazdasági élet egyszerű törvényei.

Közép-Európának ma mintegy százmilliónyi elnyomottja van. Ezt a sok milliónyi népet csak az erőszak eszközeivel lehet a békeszerződés megnyomorító és lealázó parancsai alá rendelni. Nagy fegyveres erőt kell tehát tartaniok a hódító államoknak, hogy biztosítsák magukat az elnyomottak fellázadása ellen. A fegyveres erő óriási költségeit azonban nem lehet bírni a végtelenségig. Franciaország is, az utódállamok is összeroppannak a katonai terhek súlya alatt, ha ezeken nem sikerül enyhítenünk, részleges vagy teljes leszereléssel. Már pedig a leszerelést csak abban az esetben vihetik keresztül, ha az elnyomott országokkal méltányosan megegyeznek s ezzel a megegyezéssel a támadás veszedelmét elhárítják. A háborúban nyertes államok már rá tértek erre a belátásra és Franciaország meg is indította már a tapogatózást abban az irányban, hogyan lehetne Németországot rávenni arra, hogy saját akaratából, szerződészerűen biztosítsa a békét. Követniök kell ezt a példát az utódállamoknak is, de természetesen a háborús veszedelem fulánkjait csakis a békeszerződés módosításával lehetséges eltávolítani. És a békeszerződés revízióját Anglia államférfiai is egyre határozottabban kívánják.

Ime, így kél fel a nap, hogy belevesse sugarait a magyar éjszakába.

Meg kell buknia a békeszerződésnek azért, mert olyan állapotot teremtett, amelynek állandó fentartása gazdasági lehetetlenség. A magyar feltámadás csak idő kérdése.

Álljunk helyt a megpróbáltatás még mindig súlyos

napjain és bizva-bizzunk benne, hogy elindult már az igazság szelleme és hozza magával a béke és az emberiség eszményeit, melyeket a gyűlölet és a kapzsiság kivett trónusukból.

Húsvét vasárnapján. Krisztus föltámadását ünnepli a keresztényvilág. A párizsi szerződések óta ez már az ötödik húsvét. Érdemes körülnézni, hogyan alakult a világ, mióta az igazságot Párizsban följesztették. A nyertes országok hatalmai egymásután távolodnak el a krisztusi eszméktől. A nyertes országok kormányai boldogságot ígértek népeiknek s mert nem tudnak eredményt fölmutatni, a keresztény egyházak üldözésébe fogtak. A végzet úgy akarta, hogy Párizsból induljon ki a szomorú hajsz a keresztény hit ellen. Mig Németország, Magyarország, Olaszország, Anglia, Spanyolország, Bulgária egymásután térnek minderebben vissza a keresztény világnézethez s ezzel a rendhez és újraépüléshez, azalatt Franciaország, Csehország és a többiek egyre sötétebb harcba keverednek Krisztus hitével. Ha sok egyéb körülmény nem figyelmeztetne bennünket a sors útjára, ez az egy körülmény is gondolkodásra készíthet bennünket. Az első magyar király jelszava volt: Ha Isten velünk, ki ellenünk? ! Akik az Istent elhagyják, azt az Isten is elhagyja. Párizsban először az igazságot hagyták el. Most az Istent hagyják el. A jövő föltartóztathatatlannul közeledik. A sokat szenvedett magyar népek a föltámadás hitével kívánunk — boldog húsvéti ünnepeket!

*

A vallás védői. A nemzetközi szociáldemokrata-párt a fővárosban plakátokon hirdeti, hogy a «vallás nem való az utcasarokra». Meghatna bennünket a kis hamisnak ez a nagy vallásvédő buzgósa, ha olyan rövid lenne a memóriánk, mint ahogyan ők szeretnék. Mi azonban jól emlékszünk rá, hogy ő kelmeik annak idején, mikor a népköztársaság kormányzata a kezükben volt, nemesak az utcasarokról, hanem az iskolából, sőt a templomból is ki akarták küszöbözni a vallást. Nekünk ugyan beszélhetnek: kutyából nem lesz szalonna. Bizonyosan most is így gondolkodnak, csak a sorrendről van szó. Egyelőre az utcasarokról akarják eltávolítani a vallást, azután a városházáról, harmadszor az iskolából, a gyermekek szívéből, végül a templomból. Hát nem úgy lesz, «elvtársak»? A vallás mindenüvé való. Az embernek kell vallásának lenni, akár az utcasarkon áll, akár a községházán, akár a templomban, vagy az iskolában. Vallás nélkül állatá lesz az ember s végül is gerstlét és korpát eszik, mint evett — az önök kormányzása idején...

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A nemzetgyűlés húsvéti szünete folytán a napi politikában is beállott a csend és a nyugalom. A képviselők legnagyobb része nyomban a Ház üléseinek elnapolása után vidékre utazott, hogy részben választókerületeiket keressék föl, részben pedig néhány napot gazdaságaik körében tölthessenek. Egyelőre még bizonytalan, hogy a húsvéti szünet meddig fog tartani.

A legfontosabb és legsürgősebb törvényjavaslatokat a nemzetgyűlés már letárgyalta

és most programm szerint a választójogi törvénytervezet követhetik. A választójogi javaslat előtt nem kerül napirendre egyéb törvényjavaslat és ezért a Ház mindaddig nem ül össze, amíg a választójogi bizottság a választójogi törvénytervezetek vitáját be nem fejezte. A választójogi bizottság a húsvéti ünnepekre való tekintettel egyelőre szintén megszakította üléseit és csak április 21-én folytatja a vitát.

A választójogi javaslatot általánosságban már elfogadták, sőt a részletes tárgyalást is megkezdették úgy, hogy április 21-ike után legfőbb tíz-tizenegyet napot vehet igénybe a részletes tárgyalás.

A választójogi bizottság munkájának befejezése után a Házat nyomban összehívják,

a választójogi törvénytervezetet a bizottság benyújtja és azonnal napirendre is tűzik. Legkésőbb május közepén tehát megkezdődik a választójogi vita s előreláthatóan három-négy hét alatt véget is ér.

A választójogi kérdésen kívül elsősorban a *hitelügyek* foglalkoztatják a közvéleményt. Az ország gazdasági talpraállásának előfeltétele a hitelkérdés rendezése, a pénzügyi kormány tehát elsősorban arra törekszik, hogy a különböző gazdasági rétegek számára a szükséges tőkék megszerzését lehetővé tegye.

A mezőgazdasági hitel kétségekívül minden gazdasági kérdés között a legnagyobb fontossággal bír.

Érthető tehát, hogy a kormány erre külön súlyt helyezett és még a húsvéti szünet előtt letárgyaltatta a mezőgazdasági hitelről szóló törvényjavaslatot. Ez a törvényjavaslat, amely az összes nagy pénzintézeteket bekapcsolja a mezőgazdasági hitelalkotába,

viszzaadja a háború és forradalmak által tönkretett magyar föld hitelképességét.

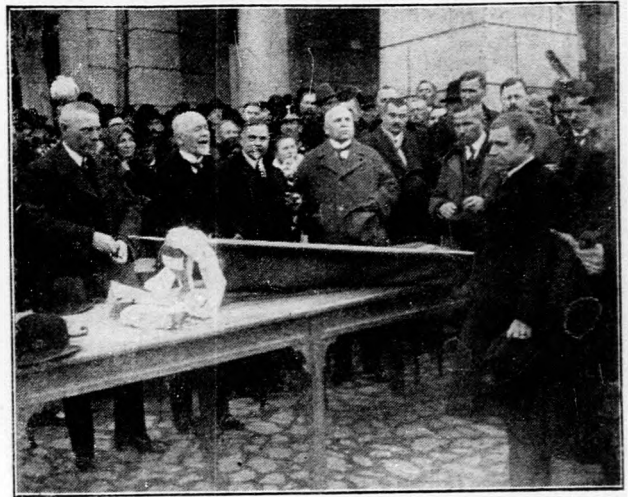
A régi jelzáloghitel újra föl fog éledni és ezzel kapcsolatban tőkéhez jutnak majd azok is, akik a földbirtokreform segítségével földhöz jutottak. A mezőgazdasági hitelnek egyik fontos részlete

a szőlőtermelők hitelügye.

A kisgazdapártnak azok a képviselő tagjai, akik szőlőtermelő vidéket képviselnek, már korábban lépéseket tettek a szőlőgazdák válságos helyzetének megsegítésére és ezek a lépések eredménnyel is jártak. A pénzügyminiszter a nemzetgyűlés egyik legutóbbi ülésén egy interpellációra válaszolva kijelentette, hogy *intézkedni fog a szőlőhitelek olcsóbbá tételére*. Az eddigi magas kamatot le fogják szállítani és ilyen módon

gazdaságilag eredményessé teszik a szőlőtermelők részére rendelkezésre bocsátott hitelösszegeket.

A harmadik nagyfontosságú gazdasági kérdés, amelyben szintén döntő állásfoglalás történt: a *kisbérletek ügye*. A kisgazdapárt legutóbbi értekezletén a földmivelésügyi miniszter kijelentette, hogy a húsz holdig terjedő és hatósági beavatkozás útján keletkezett kisbérleteknél a kormány meg

A szekszárdi gazdákör zászlószentelési ünnepélye.

Jankó Ágoston főispán (1) a kormányzó képviselőjében beveri a szöveget a zászlórúdba. Körülötte állanak Pesthy Pál igazságügyminiszter (2), Tahy Jakab földmivelésügyi államtitkár (3), Éry Márton alispán (4), Renczés János (5), Erdélyi Aladár (6) és Orffy Imre (7) nemzetgyűlési képviselők.

fog felelni szociális kötelezettségeinek. A búzavallatáról át fognak térni az állandó értékű pénzre és ezzel

a búza megdrágulása folytán válságba jutott kisbérletársadalmat legnehezebb gondjaitól szabadítják meg.

A politika eseményeihez tartozik még a *győri választás*, ahol a pótválasztásba került két jelölt küzd a mandátumért. Mindenesetre megnyugtató, hogy ebben az ipari városban a *jelöltek közül kibukott az a szélső radikális oktobrista, aki a szociálisták és más köztársasági pártiak segítségével a legszélsőbb programmal akart mandátumhoz jutni*. Az ő bukásával most két polgári jelölt között dől el a mandátum sorsa.

+MEZŐGAZDASÁG+

Őszi vetések tavaszi feljavítása.

Irtó: Villax Ödön.

A kedvező időjárás miatt az őszi vetéseket idejében el lehetett végezni s mégis ha most végig járjuk azokat, bizony nagyon is szomorú képet mutatnak. Oka ennek az eső nélküli, hótalan tél. Bár épen a száraz télre való tekintettel nagyon valószínű, hogy csapadékdúsabb tavasz fog következni, azonban, ha ezt a legjobb esetet is feltételezzük, akkor sem lesz képes ezen későbbi csapadék az őszi és téli alatti szárazságot pótolni.

A nagy szárazság miatt sok helyütt vetéseink igen rosszul keltek és még sokkal rosszabban bokrosodnak. A későbbi esetleges eső már a bokrosodást nem tudja oly nagy mérvben fokozni, hogy vetéseink ritkák ne maradjanak, mivel az idő lassankinti felmelegedésével az őszi vetéseink bokrosodása megszűnővén, azok szárbaindulása következik be. S ha netán későbbi nagyobb esőzések is lennének, úgy az eredmény a szárbaindulás mellett további bokrosodás lenne, mi a kétnövényűséget (árpa), a sok sarjukalászt s végül is a lényegesen kevesebb termést vonná maga után.

Nekünk gazdáknak most már az lenne a feladatunk, hogy a bokrosodást szárbaindulás előtt, vagyis most a vetéseink erőteljesebb fejlődését előmozdítsuk. Ez részben fogással, részben felültrágyázással történhetik. Ezzel a két munkával a legtöbb esetben csaknem teljes eredményt érhetünk el s mivel e munkálatok ideje épen most van, azért, mielőtt az őszieknek az esetleges kiszántására határoznánk

A Falu Szövetség pitvarosi kiállítása. Mezőhegyesi leventék munkái.

el magunkat, próbáljuk meg a felültrágyázást s ha netán ez más okból nem sikerülne, csak akkor vessünk bele tavaszt. A felültrágyázásnak csak akkor nincs jelentősége, ha vetéseink egér- vagy varjúkár vagy egyéb okok miatt hézagosak, ritka állományúak, amikor is újra kell vetni, vagy ha a gyenge fejlődésnek nem az időjárás, hanem a talaj soványága az oka.

Az utóbbi esetben felültrágyázással többet ártunk, mint használunk. Ugyanis a rendszerint fejtárgyául adandó csilivagy mészsáletrom elő tudja mozdítani az erőteljesebb fejlődést, azonban az illetén való dúsabb fejlődésnek ép a talaj tápanyagszegénysége miatt a további életfeltételei nincsenek megadva. Az ezen esetbeni fejtárgyázatlan vetés gyengébb fejlődése — illetve mondhatni — kevesebb tömegnek kevesebb tápanyagszükséglete következtében a fejlődésben visszaesés nem fog bekövetkezni s az eredmény a kevesebb, de biztosabb termés lesz.

Tehát, ha vetéseink gyengeségének oka a talaj szegénysége, akkor azon egyoldalú felültrágyázással nem segíthetünk. Ha azonban az ok az időjárás mostohasága, akkor fogas vagy fejtárgya, illetve mind a kettő együttes alkalmazásával igen szép eredményeket érhetünk el.

Igaz, hogy a fogas használata sem lehet mindenkor s mindenhol megokolt. Kerülni kell a fogasolást a könnyebb,

eredményeket érhetünk el. Fejtárgyául gyorsanható nitrogéntrágya alkalmazása lesz megfelelő, amilyen például a csilivalétróm. Az ily fejtárgyául adott műtrágya különösen a gyökérzet erőteljesebb fejlődését mozdítja elő s ezen erőteljesebb gyökérzet jobban és több táplálóanyagot tud felvenni a talajnak már előzőleg is meglevő kész tápanyagai-ból s így a fejlődés is erőteljesebb lesz.

Kat. holdanként 30—40 kg csilivalétróm elszórása elegendő mindjárt kítavasodás után. Kötöttebb talajon az elszórás után befogaszoljuk a műtrágyát, mivel egyrészt az ily talajon indokolt is a fogasolás, másrészt mivel a talaj felületét a csilivalétróm megkérjesíti, mit fogással ellensúlyozni lehet. Viszont a homoktalajon a csilivalétróm kérjesítő hatása előnyösnek is mondható.

30—40 kg csilivalétrómnál többet ne használjunk az esetleges biztosabb eredmény elérésére, úgyszintén a fogasolással is, különösen az Alföldön igen óvatossá legyünk, mert mind a kettő a veszélyes késői érést vonja maga után. Azonban, mint azt kísérleteink bizonyítják, 30—40 kg-nál több csilivalétróm és az említett esetekbeni fogasolás kárt okozható késői érést nem von maga után.

Szokták a csilivalétrómot két részben is elszórni, felét mindjárt kítavasodáskor, másik felét 2—3 héttel később.

Ennek előnye, hogy gyakran az első rész is elegendő lesz. Hátránya pedig, hogy ha a második rész elszórása után hosszabb ideig nem esne az eső, akkor a későbbi eső miatt a műtrágya csak később, már rendszerint szárbainduláskor fejthetné ki hatását, mikor is a kétnövényűségtől kelene tartani.

Arra vigyázzunk, hogy a csilivalétróm kitérőzése száraz időben történjen, mert a leveleken a sáletrom égési foltokat okoz.

A csilivalétróm helyett mészsáletrom is használható, de ammóniák vagy mézsnitrogén nem.

Abban az esetben, ha földünk tápanyagszegénysége miatt gyenge a vetés, még mindig segíthetünk magunkon, anélkül, hogy kiszántva tavaszi trágyázás után kellene valami későbbi növényt vetni.

Ily alkalommal körülbelül március hó közepe tájáig kat. holdanként 150—200 kg. szuperfoszfát elszórása igen hatásosnak bizonyult, természetesen a megfelelő nitrogén-, illetve kálióanyag homoktalajokon 100—150 kg 40% káli adagolása mellett.

Az elmondottakból látható, hogy mennyi mód van az időjárás és a gazda hibáiból eredő rossz őszi vetéseknek tavasszal feljavítására. Ne nézzük tehát összetett kézzel gyenge őszi vetéseinket, hanem az elmondottak szerint segítsünk magunkon.

Komlódugyvány-ültetés.

lazább természetű talajokon, amikor is inkább a henger használata helyénvalóbb lehet (felfagyáskor). Továbbá a fogas a fejlődés előrehaladtával, már a bokrosodás befejezte után, szárbainduláskor sem szabad használni.

Rozsnál például kötöttebb talajon csak akkor van jelentősége a tavaszi fogasolásnak, ha azt szárbaindulás előtt végezhetjük. A búza szárbaindulása később következik be, tehát a fogasolás később is történhetik, de mindenkor a szárbaindulás előtt. Fogasolásra lehetőleg borultabb időt válasszunk s legjobb eső előtt végezni azt.

A fogasolással a töveket megsértve, erőteljesebb fejlődésre, bokrosodásra serkentjük a gabonát, továbbá a talaj könnyebben felvehető tápanyagmennyiségét is növeljük, másrészt a gyomirtás mellett a tél folyamán túlságosan összetömődött talajt fellazítva tevékenyebb tesszük s ezenkívül részben a nedvesség behatolását előmozdítjuk, másrészt azonban a talaj felületén megbontva a hajszálcsovésséget, a nedvesség elpárolgását is megakadályozzuk. Arra azonban vigyázzunk, hogy addig sohasem menjünk fogással földünkre, míg az kellőleg fel nem szikkadt.

Amennyiben földünk jó táperőben van, úgy gyakran egyedül fogasolással is szép eredményeket érhetünk el, azonban a sikert felültrágyázással fokozhatjuk. Lazább természetű talajokon, hol a fogas használata nincs megengedve, ott meg csak felültrágyázással segíthetünk.

Ismétlem, ha a talaj tápanyagokban nem szegény, akkor sáletrom fejtárgyával, esetleg trágyalével kitűnő

A gyöngye csikó kezelése. Irta: Kis Mihály.

Mikor a csikó szőre ellés után felszáradt, a minden lovasgazda által ismert átnyaláboló fogással lábra állítjuk és a kanca oldala felől a tőgyéhez vezetjük, hogy szorjon. A megállni nem tudó csikót támogatjuk; ha pedig nem fog hozzá a szopáshoz, tisztára mosott ujjunkat a szájába dugjuk ismételtén, míg nem a tejet szinte csurgató tőgy csecsbimbóját is beveszi. A kanca első tejt nem szabad kifejni; arra szüksége van a csikónak, hogy kitisztítsa a beleit. Ha a kanca csikalandós és nem szivesen tűri a szopást, akkor simogatással és abraknak vagy jó szénának nyújtásával nyugtassuk meg. Ha netalán az előhasi kanca rúgással védekezne a szopás ellen, akkor felvesszük azt az első lábát, amely oldalán a csikó áll, hogy a csikót meg ne rúghassa. Mivel azt akarjuk, hogy a csikó jól táplálkozzék, az anyja tejelőképességét kell emelnünk a legjobb takarmányféllel. Legjobb erre, mikor már van, a zöld lucerna és a jó, frissen kaszált, zöld takarmány. Abrak is kell feltétlenül. A zabot pótolhatjuk búzákorpával is, de ehhez árpa- vagy kukoricadarát keverjünk

egyenlő részben. Só is kell a kancának naponta vagy az abrakra szórva, vagy pedig kósó alakjában nyalásra. Mig zöldtakarmány nincs, ehelyett jó réti széna vagy száraz lucerna a legjobb.

Mikor a csikó már közel egyhetes, száraz, napos időben az udvarra vezetjük az anyjával, hogy lassanként megszokja a friss levegőt. (Az istálló se legyen bűzös!) Amint a csikó ily módon erősödik, már követheti az anyját a munkába. Kezdetben azonban távoli útra vagy túlhideg, rossz időben nem célszerű a csikót elvinni; ilyenkor otthon maradjon, mert úgy is jobb, ha csak három óránként szopik, mikor a hathetes koron már túl van. Három—négyhetes korában már kezd szemelgetni a kis csikó az anyja takarmányát. Most már kis járszat kell készíteni, melybe napjában háromszor egy kis zabot teszünk eléje vagy árpát. A kukorica nem kis csikónak való. Mikor nagyobb, már kaphat tengeridarát, de korpával vegyest, mert annak van növelő ereje. Sóról meg ne feledkezzünk. Amikor pedig zöldtakarmány vagy lucerna van már, a frissen kaszált, zöldtakarmányt meg ne vonjuk tőle, sem a legelőt, ha van. Kezdetben csak kevés zöldet kapjon és azt is jó szénával vagy szalmával összerázva, mert amíg meg nem szokja, megérthat.

Időközben rászoktatjuk a csikót, mikor már kezd rendesen enni, hogy néha félnapokra is külön legyen az anyjától; így aztán sokkal könnyebben megy végbe az ötödik hónapban az anyjától való elválasztás. Ilyen módon kell az elválasztást lassanként előkészíteni, akkor sem a csikó, sem az anyja nem sínyli meg. Ha hirtelen választunk, a csikó leromlik, az anyja pedig nem bírja a tejét elapasztani; úgy kell azt kifejni, ha nagyon télt a tőgye.

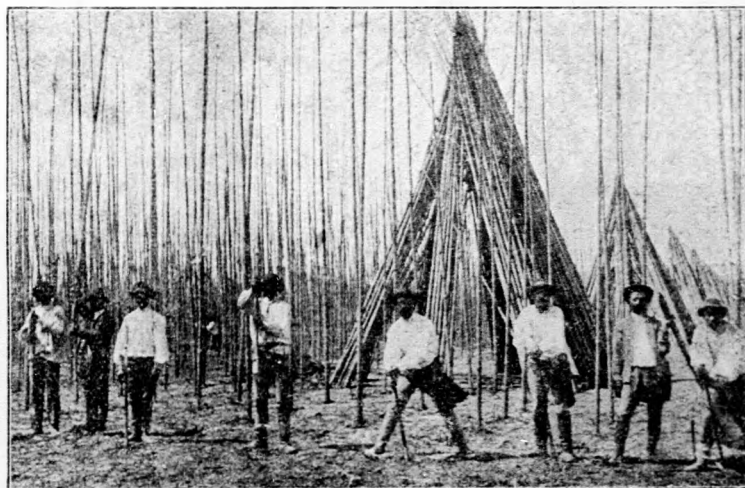
A választott csikónak feltétlenül kell az abrak, legalább is addig, amíg az egyéves kort be nem tölti, mert különben nem fejlődik. Erről már a multkoriban beszéltünk. Minél jobb takarmányon tartjuk a csikót, annál szebben fejlődik. Hízalni azonban nem szabad, sem az istállóban sanyargatni, hanem a friss levegőn kell a csikónak minél többet mozogni.

A gyöngye csikó patáit nem szabad piszkálni, nyesegetni. Választás után is csak akkor kell a csikót körmozni, ha a patája rendellenesen nő. Ezt csak hozzáértő kovács végezze. A nyolc hónapos koron túl azonban már minden négy—hat hétben rendbe kell szedetni a csikó körmét, hogy nyomorékká ne váljék.

A komló. (Képekkel). A komló tobozai tartalmazzák azt a sárga port, mely a sört kellemes kesernyűs ízűvé és tartóssá teszi. Évelő növény; földfeletti, futó szára ősszel elszárad, de a földalatti töke rügyei évről-évre tavasszal új hajtásokat növesztenek. Mélyrétegű, erőteljes és mérsékelt nem szeszű talajon érdemes csak termelni. Táperőben szegény, sekély, vizes, futó-homokos, köves, szikes talajon nem tud annyit teremni, hogy a termelési költséget kifizetné. Legszivesebben tenyészik homokos vályogon vagy agyagos homokon, de mérsékelt okvetlenül kell a talajban lenni, mert e tekintetben igényes a komló. Gazdaságos termelésének feltétele az is, hogy a hosszú, 6—7 méteres karók a közelben mérsékelt áron legyenek beszerezhetőek. Ne telepítsünk komlót széljárta dombtetőre, mert itt a szél a magasra futó növényben és termelésében sok kárt tesz, de nedves völgyfenékebe se, mert itt meg a korompenész és rezespenész nevű betegségek veszélyeztetik állandóan. Telepítése és termesztése sok tekintetben egyezik a szőlőével. Hazánkban Cséser Lajos gazdasági főfelügyelő a legszakavatottabb férfiú a komlótermelés terén, ki dióhéjban a komlótermelésről a következőket közli: A komlót dugványról szaporítjuk, ültetjük. A dugvány a komlótöke tavalyi hajtásának földalatti része, mely 10—15 cm. hosszúságban, mutatójúnyi vastagságban, 2—3 rüggyel a legmegfelelőbb. Az új komlósok talaját célszerű megforgatni 30—60 cm. mélyen, előbb kat. holdjára 60—80 szekér trágyát teregetvén el a télen. Legcélszerűbb sor- és növénytavolság 150 : 150 cm. a négyzetes kőtésben. Ilyen beosztással egy holdon 2660 komlótöke lesz. A beszerzett dugványokat alsó végükkel iszapos vízbe állítjuk s március második felében ültetjük ki a következők módon: Előbb 2—3 kapavágással 20—25 cm. mély ültetőgödört kell vájni, ennek fenekébe 2—3 marék komposztot

vagy jól elkorhadt istállótrágyát hinteni s azután beültetni a dugványt a gödör közepébe oly mélyen, hogy a felső rügyek felett 10—12 cm. magas legyen a földtakaró. Gazdag talajon és forgatott földön kisgyökerű kerti vetemény palántázható a sorközökbe, legalább ezek kedvéért megkapáljuk a komlót is. Jó talajon már az első évben beállítjuk a rendes, 6—8 m. hosszú komlókarokat, mert ilyen helyen már az első évben 2—3 méteres hajtásokat nevel, sőt némi termés is hoz. Ősszel, ha az indák elszáradtak, azokat a föld színe felett levágjuk s a földről eltakarítjuk. A karók maradhatnak a helyükön, mert kevesebb pusztul belőlük, mintha minden ősszel kiszednénk és minden tavasszal újra a földbe verünk őket, másrészt ez évről-évre sok munkát adna. (Az ápolásról és letakarításról a jövő számban!)

A szójabab termesztése. Ahol a kukorica megterem, ott lehet szójababot is termesztetni. Alföldre kevésbé való, mert a szárazság nem állja. Nagy termés csak mélyen művelt, kelően porhanyított homokos-vályogtalajon ad. Diszlik azonban a kötöttebb, vagy lazább talajokon is, ha az éghajlat egyébként megfelel; vagyis, ha elég nedvességben lehet része s kellő meleg áll rendelkezésére. A trágyázást igen meghálálja. Sőt, ahol a talaj túlkötött-sége, vagy túllazasága miatt nem lehetne termesztetni, jól trágyázva az ilyen talajokat is lehet termesztésére használni. Mint minden kapás, úgy a szójabab is jó előveteménye a kalászosoknak. Ha magnak termesztjük, nem szabad közvetlenül istállótrágyába vetni, mert akkor túlbuján fejlődik és nem köt idejében magot.

Komlókaró-állítás tavasszal.

Magyerés miatt tehát az istállótrágyázás utáni második, vagy harmadik évben vessük. A hazai szójababfajták, amelyek tudvalevően korán érnek, nem nagyon érzékenyek a hideggel szemben. Tehát már március elején, március közepén lehet vetni. Legalkalmasabb sorsávolság, melyre hazai viszonyaink mellett vetése ajánlatos: 30—40 cm., egy-egy növény távolsága 15—20 cm. legyen. Sorbavetésnél 20 kg.-ot vessünk egy kat. holdra. Mivel az egyes vidékek és fajták szerint eltérő a legmegfelelőbb sor- és növénytavolság s így az elvetendő mennyiség is, először próbaképpen többféle sor- és növénytavolságra vessük. Irányadóan a fentebb említett 30—40 cm. sor- és 15—20 cm. növénytavolságot tartuk szem előtt. Nemcsak sorba, hanem fészekbe is vetik. Egy fészekbe 2—3 magot kell helyezni. Többet azért nem ajánlatos, mert csirázóképessége elég jó s annyira buján fejlődik, hogy egy fészekbe sok mag vetése esetén a növények egymást elnyomják. Amikor szükségét látjuk, kapálni kell. Ha teljesen nem ért volna be, utána érlelhető. Egy kat. hold 6—13 mázsa magot terem. Száraztakarmánynak termelve soros vetéssel gabonasortávolságra vessük. Ilyenkor 40—60 kg. vetőmag szükséges. Úgy zölden, mint magja, daráltan etetve nagyon tápláló, fehérjédús takarmányt szolgáltat. Igen magas zsirtartalma folytán olajat préselnek magvából. Ipari feldolgozásának melléktermékei a szójababpogácsa és a szójababliszt. Mindkettő jó abraktakarmány. Egyesek szerint emberi fogyasztásra is alkalmas. Legalább is hazájában: Kínában és Japánországban mindenki fogyasztja.

ASTHMÁT, tüdőcsúcschurutot, rekedtséget stb. gyógyft: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrassy-út 87. sz. Telefon: 123—82. (Olcsó betegszobák.)

HUSVÉT

HUSVÉT

Nagypénteki felhők borongtak az égen
S a sebesült magyar a nappali éjben
Botorkált, vánszorgott s míg csorgott sebéből
A vér, a gyász könnye pergett a szeméből.

Jó szomszédok várták, hogy mikor megy fönkre.
Mikor rogy le holtan vértől ázótt földre.
És hiába várták! Volt Isten felettünk,
Nem hiába bizott benne bizó lelkünk.

Ma is vánszorgunk még. De a Nagypénteknek
Szörnyű napja elmúlt. Bár most is remegnek
Fáradt magyar lábak, de már tudunk járni
S él a hit bennünk, hogy talpra fogunk állni.

Bús magyar szemeknek dacos szögletében,
Mint a villámlások felhőterhes égen,
Fénylenek a könnyek, szikrázva ragyognak,
De a magyar kezek már dologba fognak.

Húsvéti harangok, zúgva hirdessétek
A feltámadását Árpád nemzetének.
Fel fogunk támadni! Isten úgy akarja.
Bús Nagypéntek után eljön Húsvét napja,
A halálra ítelt, de Úr kegyelméből
Megváltott, szenvedő, ártatlan magyarra.

VÉRTESSY GYULA.

HUSVÉT A TÖPE ALATT.

ELBESZÉLÉS.

Irtó: Péterfy Tamás.

I.

SENKI SEM hallotta a nagy hegyek kacagását olyan jól, mint Szenes Gyuri bácsi, az alsórákosi állomás váltóőre. Amikor a brassói gyorsvonat Ágostonfalva után befutott az Olt folyó szorosába s átrobogott a folyó vashídján, épen az ürmösi Tepe, meg az alsórákosi Töpe bazaltszikláinak közé szorult a zakatolása. A gyorsvonat kerekének hangos kattogását visszaverte mindkét oldalról a sziklafal s valósággal úgy hallatszott, hogy mulatnak, kacagnak az öreg hegyek.

Amikor a gyorsvonat átzakatolt az állomás előtti váltószervezeten, Gyuri bácsi biztonság okáért fellábát ráterette a fordító korongra, mert ez a sebes, fekete ördög nem kímélte az úttestet, csak szaladt. Már a mátéfalvi fordulónál járt s még akkor is hallatszott a jókedvű hegyek nevetése.

Az elmúlt ősszel egyik napon nem találta mulatságosnak a Tepe-Töpe kacagását. Szomorú volt Szenes Gyuri. Elcsapták, tizennyolc esztendei becsületes szolgálat után a román vezető urak kitették a szolgálatából, lakásából, mindenéből. Utoljára hallotta a hegyek nevetését. Az estéli személyvonatnál már az új váltóőr állott...

II.

Az alsórákosi híres mészegető kemencék csak ott valának a váltóőr háza közelében. Tódorka, a mészegető legény ájtott búcsúzni. Román fiú volt, de magyarul beszélt, mert az alsórákosi románok mind tudnak magyarul.

— Gyuri bácsi, áldjad meg az Isten! Búcsúzni jöttem. Látom, hogy a szekerek megrakodva a bútorokkal, készen állanak... Maguk elmennek...

— Elmegyünk, mert meggyaláztak... bevádoltak!...
— Hazudtak Gyuri bácsiról — bizonygatta Tódorka.
— Bizonyosan az a piszok, rágalmazó áll ide a helyemre!... Ide, ahol nemsokára húszesztendeje szolgálók!... Hiszen nem az állásomat sajnálom én, Tódorka, hanem a gyümölcsösöt!... Háromszáznál több termő, nemes gyümölcsfa!... Két hold terület... Mind én neveltem, ápoltam, nemesítettem...

— Saját kezével oltotta be valamennyit, Gyuri bácsi.
— Többet háromszáznál — mondotta csendesen a váltóőr, aztán kitekintett az ablakon az áldástól terhelte faágakra s a szeméibe könnyek toltak.

— Hát Isten megáldja, Gyuri bácsi!... Én búcsúzni jöttem... Ha otthon lesznek Felsőrákoston, hát ne felejtsek el Tódorkát!...

— A küszöbre ott se teszünk seprűt keresztbe, fiam. Meglátogathatsz. A templomsoron van a házunk...

A mészegető legény távozott. Mariska, a váltóőr tizenhat éves leánya kikísérte. Ismerték egymást gyermekkoruk óta. Együtt játszottak. A legény talán három évvel idősebb. A búcsúzásnál úgy tapasztalták a jó pajtások, hogy egyik sem tudott beszélni... Végül is Tódorka megcsókolta a leány ajkait s úgy érezte, hogy nemcsak adott, hanem kapott is. Visszaadták a csókot...

III.

A Szenes Gyuri bútorral megrakott szekerei elmentek, fel az Olt völgyén, Felsőrákos felé. Tódorka eljött meglesni, hogy ki állt a váltókorong mellé?... Ismerte az emberét. Krestyán Jozsif volt. A mészegető legény távolról nézte, morgott is, de nem beszélt...

... Te gazember... te hazug tolvaj... neked kellett a váltóőrség?... Te raboltad el a Gyuri bácsi gyümölcsös-

sét? ... No, megállj csak! ... Cine mintye herhárule! (Ne felejtse el a rablót!)

Csendes, szorgalmas fiú volt Tódorka. Nem ment látogatába Gyuri bácsiékhöz előbb, megvárta a gyümölcséret. Vitt a finom, nemes gyümölcsökből kóstolót. Nem kérte. Éjszaka szedte a batulalmafáról, a pónyikról, a nemes sóváriról, a piros párizsról, aztán a császárkörtéből és a zamatos szilvák közül. Egy hátikosárral ment át Felsőrákosra, szekérral, mert messzi út gyalog.

Átadta a lopott gyümölcsöt s megmondotta, hogy kéretlen szerzemény, mert a rablótól lopni édes. Jelentette azt is, hogy elmegy jobb keresetre, be Bukarest felé, hát nem jön erre mostanság ...

IV.

Husvét első napján az estéli személyvonatnál ott állott a váltórúdjá mellett Krestyán Jozsif. A pénzszámlálást hagyta félbe, amikor Segesvár felől befutott a személyvonat. A gyümölcstermés csak úgy ontotta a pénzt az ősz óta. Kocsiszámra vitte Brassóba, Bukarestbe a piacra, mert Szenesnek mind nemes, tartós gyümölcsfái valának.

Tódorka Segesváron szállt fel a vonatra. Bukarestig szolt a jegye. Alsórákoson ott hagyta hátulról a negyedik kocsifolyosói ülését, hátrahagyta utitarisznyáját s az állomás épületével ellenkező oldalon lelépett a vonatról. ... Széttékingett ... Nem látott senkit ... sötét volt ...

Hátra ment a legutolsó kocsis hátsó perronjára. Ott sem vala senki ... Hirtelen föllépett, amikor a vonat indult. Derekról összecsavart rézdrótot oldott le. Gyorsan a lépcsőtámasztó vasrúdra kötötte ... Másik végén hurkok vala ... Amint az állomásból kiérve, a váltón átzökögtek a kocsikerekek, a legény a hurkot az őr nyakába vetette ... A drót megfeszült és a rántástól megpendült, rezgett ... Tódorka vissza se nézett, hanem macska ügyességgel felmászott a vaslétrán a vasuti kocsis tetejére. Ott előre kúszott a negyedik kocsis első perronjára.

Senki sem látta ... Csak maga volt ott, az uti podgyászával, a negyedik kocsis első perronján ...

V.

Ágostonfalvára, a legközelebbi állomásra betelefonáltak az olthídi őrházról, hogy az utolsó vasuti kocsis egy embert vonszol maga után. A sziguranca emberei egyszerre rohantak meg az utolsó három kocsit. Minden utast izgalmak között igazoltattak. A kalauz a leghátsó kocsis-

ban volt. Bizonyította, hogy előre nem jött senki ... De még kint sem jártak ... A vizsgálat eredménytelenül végződött. A gyanu a régi váltóóra terelődött.

Másnap reggel a román csendőrök hárman állítottak be Szenes György lakására Felsőrákoson. A parancs elfogadás és elővezetésre szolt ...

Husvét hétfőjén reggel azon vetélkedtek a locsolnijáró fiúk, hogy ki tud szebb verset mondani? Kinek van szagosabb rózsavize? Szenes Györgyöt a héten választották megbírónak. Husvét első napján este tartották a bírói lakomát. Még egy kis mámor is maradt a bíró uramnak a fejében tegnaptól, amikor szuronyt előretartva beléptek az idegen, román csendőrök.

Őt fiú állt egymás után az ajtón belül. Sorjára vártak. Az első a versét mondotta:

«Vizbevető hétfő, mondják az írárok,
Hitünk sziklából buzognak források.
Feltámadt a Jézus! Hirdetem jennszóval ...»

— Állj! — szolt előre a csendőr. — Szenes Györgyöt keressük! ...

— Én vagyok — mondotta nyugodtan Gyuri bácsi s utána tette, hogy a község bírása.

Kikérdezték. A tanukat is kihallgatták, mégis elvitték, mert úgy szolt a parancs. Három szekérral, jó lovakkal vonultak be az alsórákosi állomásra. A sziguranca urai és az állomási előljáró vártak. De hozzá sem foghattak a kihallgatáshoz, amikor megérkezett a bíróválasztást vezető és a lakomán résztvevő prefektus. A nyomozókat felvilágosította és három szekér tanuval igazolta, hogy Szenes György Felsőrákos bírása az este a saját bírói lakomáján volt, a gyilkosságtól négyóra oda-vissza távolságra ...

A nyomozók kimondták Gyuri bácsira, hogy:

— Elmehet! ...

Az állomáselőljáró rávágta erőlyesen, hogy:

— Nem mehet! ...

Oda áll a váltókorong mellé, ahol kétvértizedig szolgált becsületesen! ... Felsőrákos válasszon más bírót! ...

A román uraknál nincs fellebbezés a magyar embernek. Szenes Gyuri bácsi husvét másodnapján este ismét ott állott az alsórákosi állomás bejárata előtt, féllábát a váltókorongon tartva. De úgy tetszett, a brassói gyorsvonat elzúgása után, mintha most még a régi nevetésnél is hangosabban kacagnának a mulató öreg hegyek ...

A cárevics, az orosz trónörökös, akit a bolsevisták 1918-ban meggyilkoltak.

A HARANG.

ELBESZÉLÉS.

Írta: Vécsey Leó.

AZ ÖREG Fábry Jeromos, a penzionátus sekrestyés, az egykori daliás őrmester, csendesen, megnyugodva feküdt az ágyán. Az imént ment el a főúr, szép, csendesítő, orgonahang szavakat szóló Isten-atoryól. Tömjént is gyújtott, az új miseruha volt rajta. Be messze iramodtak a sátán csatlósai, kik hetek óta gyötörték az ágyában, tüzzel fújták tele a párnáját, éjjel-nappal ott settenkedtek, lábatlankodtak körülötte... Hej, hatalmas ereje van a főúr szavának. Szólt a régi időkről is, az együtt töltött negyedszáz esztendőről, csak a harangról nem beszélt, nem kérdezett, nem újságot.

Az öreg elmosolyodott keserves betegágyán. Kipillantott az ablakon, a napsugárban fürdő tavaszi térre, hol tisztán rajzolódott a kacagó égboltra a hatalmas dóm fekete kupolája és karsú két tornya. Hej, a déli toronyban ott a harang ismét, ha nem is az, mi elment és hősi halált halt a többiekkel a világháborúban, a remekbekészült gigászi bronzóriás, minek szörnyű testét csak tizenkét markos ember tudta meglódítani a különös ünnepeken, de a pontos mása, rajt a régi évszám és a sárkányoló Szent György vértanu képe. Ott van, de nem sokálatja meg senki. Hallgat, nincsen lelke.

A vén sekrestyés csendesen nevetgett. Mintha tegnap lett volna, úgy emlékszik arra a napra. Akkor már öt szörnyű sátánuralommal, gyűlölködéssel kévert esztendeje volt árva a torony. És egyszer a főúr, a déli mise előtt megszólította, hogy azt mondja:

— Visszakapjuk a nagyharangot, a Szent György harangot, Jeromos... Kiöntötték újra a kegyes hívek adományából, négy hét mulva húzzák föl a toronyba.

A sekrestyéssel elfordult a világ. Eleinte nem szólt, csak nézett és mosolygott, de aztán megjött a hangja. Nagy fölindulás kerekedett benne, kiáltozott, tiltakozott rekedten össze-vissza, hogy maga is elérült tőle. Hogy az lehetetlen, olyan harangot nem öntenek többet. Annak a titkát csak ő-mesterek tudták, megmondták a legények, mikor a régi harangot összetörték. Meg minek is harang a déli toronyba, elég a másik kettő, a megmaradt két kisharang. Nincs különös ünnep...

A főúr csak ránézett csendesítőn:

— Majd meglátjuk, Jeromos — aztán ment be a misére.

De az öreg érezte az igazát. És úgy tett, ahogy megmondta, szóról-szóra. Négy hétig építettek, gerendákat húztak a torony körül, majd meghozták az új harangot. Szép, fényes nagy jószág volt ez is. Hat pár nehéz igazló vonta, nyolckerekű vasszekeren érkezett.

Délutánra fölvták a toronyba, aztán lázas sietséggel leszedték a gerendákat, rendbehozták mindent a téren. Másnap volt a fölszentelés díszes ünnepe.

Azt a napot az öreg Jeromos nem felejtí el soha. A déli hágóban állott, meghúzódva egy pillér mögött. Gyönyörűen zengett az orgona, a kórus, ott volt az esztergomi primás is. Ő azonban mindebből alig látott valamit, kaján örömmel csak arra gondolt, hogy az egész ünnep hiábavaló. Látta, amint a tizenkét kispap a toronyba indul a mérnökökkel, hogy megzendítsék az új harangot. Benn némult az orgona, ünnepi hallgatás támadt. Teltek a percek. A terhes csöndet suttozás, majd zúgás váltotta föl. És az öreg szívében nőtt és táruult a diadalo öröm: tudta, szóról-szóra tudta előre, mi fog történni. Lassan, mint ki biztos a dolgában, elindult a torony felé. Úgy volt, ahogy elgondolta. A kispapok verejtékesen, gyűrött ruhában kínlódtak a kötéllel. Húszan is függtek rajta, fön a toronyban, mérnökök, mesterek szaladgáltak izgatottan és sápadtan — a hatalmas harang azonban néma maradt.

Az ünnepségek gyors vége szakadt. A hívek furcsálló fejszovályással eloszlottak, mindenki vitt magával egy szilánkot a titokból, a legendából. A főúr rákvörösen, izgatottan kereste a sekrestyést:

— Igaza volt Jeromos... De fog még szólni a harang, beszélünk még róla...

És most még sem szólott felőle. Bár itt van április, a

napsugaras tavasz s vele a korai húsvét s az öreg érezte, hogy ez a tavasz fölpackolja és elviszi... Pedig éppen most van gyógyulóban. A lázalmak elhagyták, a szomszédoknak sem kell egész nap, meg egész éjjel az ágya mellett ülni. Tegnapelőtt tisztán hallotta a két kis harang nagyheti búcsúját... Azóta némák, csak a kereplő szól...

Nyílt az ajtó, a Ferke gyerek, az asztalos fia széleskedett be a kis kamarába.

— Édesanyám kérdi, hogy van Jeromos bácsi?

— Jól, fiam, jól. Estére bálba megyek.

— Az ám! Tollas bálba!

— Avagy deszkabálba... Ott jó, az ilyen rozoga csonoknak!

A gyerek hallgatott. Sóvár szemmel nézte a tarka orvos-ságos skatulyákat.

— Tudja, mit beszélnek a népek, Jeromos bácsi?

— Mit fiam?

— Azt, hogy a muszkafogságban elveszettek hitt falubeli legények meggyűttek... ma már ott lesznek a templomban...

A sok sátánfajzat megint körülözönlötte az ágyat. Vad, forró szelet vertek, ahogy forgolódtak, bukfenceztek, viháncoltak az öreg körül. Valami furcsa fénylő drótot rángattak folyvást előtte.

— Megyek, szólok édesanyámnak...

Ahogy becsapódott a kamarajajtó, az öreg kiugrott az ágyból. Frissen, fűgün, fiatalosan. Csak belekapaszkodott a fénylő drótra s már kint is volt. Előkereste a ruháját a sifon fenekéről. Hanem ez már nehezebb sor volt. Ólomnadrág, mázsás kabát, vascipő. De mégis csak meglett. Pár perc multán már ott tántorgott a napsugaras téren a torony felé... Mindenütt a drót után...

És nem sokkal később, hogy a két kis harang zengő éneke diadalo ujjongással hirdetni kezdte a föltámadást, mély, félelmetes bűgással, hogy az egész ház megreszketett belé s ablaküvegek megzörrentek, dalolni kezdett, hat évi hallgatás után a Szent György harang. A déli torony szinte imbolygott a szörnyű súly alatt, a sötét kupola büszkén feszítette hatalmas tüdejét a tavaszi égnek, az egész dóm megnőtt, kiegyenesedett az ünnepi harangzengés nyomán. A három harang összetanult, zengő éneke betöltötte a várost, az emberek megálltak és csodálatba dermedtek, a hívők futva gyülekeztek.

Egyszerre aztán az utolsó kondulás, szörnyű rianásba csattant. Sikoltva repedt ketté az aranytorkú gigászi énekes, meghalt a harang a toronyban.

A torony lábánál pedig összetört az ember. Néhányat kaszált még a kezével, a drót után kapkodott, mi hirtelen elpattant, aztán elcsendesült. A főúr buzgó imádkozott mellette s a többiek mind, kik látták a csodát, amint az öreg, nagy beteg Fábry egymaga meghúzta a harangot, mit tizenkét markos ember kondított meg csupán a különös ünnepeken. Meghúzta, zengette, utoljára, felejtethetlen hatyúdrala...

OLVASÓINKHOZ!

Április hó 15-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szíven viseli a kiszagada-, földműves- és kispapársadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az fizessen elő a „Vasárnap“-ra.

A „Vasárnap“ legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb élő tanyára is megérkezik.

A „Vasárnap“ a legolcsóbb hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány, s mindazoknak, akik hetilapunkra egy évre előfizetnek, ingyen küldünk egy díszes kiállítású, gazdag tartalmú, 1925. évre szóló naptárt.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	16.000 K
félévre	31.000 K
egész évre	62.000 K

A „Vasárnap“ kiadóhivatala
Budapest, VI. Ó-utca 10. szám.

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése április hó 15-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lap felhasználásával megújítani szíveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Kérhetek-e tanácsot, annak ellenére, hogy kedves lapomat, a «Vasárnap»-ot, számonkért vásárlom? (D. P.) — **Felelet.** Igen. A kéreztet cég nem ad jutalmat a gyártmányait fedő borítékok összegyűjtéséért.

Kérdés. Hol van tüdőbetegszanatórium? (7995. sz. előfizető.) — **Felelet.** Erzsébet királyné tüdőbetegszanatórium» Budakeszi; «József főherceg szanatórium» Békésgyula.

Kérdés. Négy gimnáziumi osztályt végeztem. Hol kell kérvényeznem a postához vagy a vasúthoz való felvételmet? (B. P.) — **Felelet.** Az államasutak igazgatóságához (Budapest, VI., Andrassy-út 73.), illetve a M. kir. Posta és Távirada vezérigazgatóságához (II., Hunyady János-út 3.) kell a kérvényet küldeni.

Kérdés. Mi volt 1924 májusban az aranykorona szorzószáma? (M. János.) — **Felelet.** 1924 május hónapban az aranykoronának szorzószáma adózás szempontjából 16.000 volt.

Kérdés. A községi pótdadó kivételét 50%-on túl ki jogosított kéri? (M. János.) — **Felelet.** A községi pótdadó megállapítására a községi képviselőtestület illetékes. Határozatát azonban a községi előljáráshoz hajta végre, illetve az tesz előterjesztést a törvényhatóságnak a községi képviselőtestület határozatának jóváhagyása iránt.

Kérdés. A kékpénz belégyezése alkalmával maradt egy 11.000 koronás bélyegzett elismervényem, mit csináljak vele? Be lesz ez valamikor váltva? (Sz. Gy.) — **Felelet.** Az elismervények beváltását szabályozni fogják és azért elismervényeit őrizze meg.

Kérdés. 1. Melyik szerzetesrend tagjai ássák meg életükben a sírjukat? 2. Mennyi használt levélbélyeggel fizethetek elő a «Vasárnap»-ra? 3. Hol van Budapesten magán felsőkereskedelmi iskola? (Kisbárapáti.) — **Felelet.** 1. A karthauzi-rend tagjai. La grande Chartreuse (Franciaország) községben van legrégebbi, 1134-ben alapított kolostoruk. 2. Legalább 5 millió korona névértékű, nem szakadt, nem átlukasztott, ép fogazatú használt levélbélyeg fogad el csak kiadóhivatalunk. Lehetséges, hogy az 1000 koronás Parlament-rájú bélyegért a kereskedő semmit sem fog adni. 3. A Kereskedelmi Tisztviselők Országos Egyesülete (Budapest, V., Vilmos Császár-út 78) tart fenn magántanfolyamot.

Kérdés. 15 hold földem van, más birtokom sem ebben a községben, sem máshol nincsen, tartozom-e jövedelmi és vagyonadó vallomást beadni? Az adóhivatal felszólított, hogy adjak vallomást. (A. G.) — **Felelet.** A rendelet szerint nem tartozna ugyan jövedelmi- és vagyonadó vallomást benyújtani, minthogy azonban az adóhivatal külön felszólította a vallomás benyújtására, azt tanácsoljuk, hogy adja be, mert így legalább bevallja jövedelmét és vagyonát és ezáltal elejét veszi annak, hogy a pénzügyi hatóság maga állapítsa meg, előreláthatólag magasabb összegben, vagyonát és jövedelmét.

Kérdés. Földhasználatuknál mi az illeték? (Sz. M.) — **Felelet.** Az illeték alapja mindig az a szolgáltatás, amit a bérlő a bérbeadónak teljesíteni tartozik. Tehát, hogyha a föld felesbe vagy harmadba van kiadva, akkor az illeték alapja a bérbeadónak átadott termények értéke. Azonfelül hogyha a bérlő egyéb szolgáltatásokat is magára vállalt, mint például adókat, biztosítási díjakat, az illeték alapjához ezeknek összege is hozzáadandó. Amennyiben a bérbeadót megillető termények értéke nem volna előre megállapítható, akkor vagy általános mennyiséget és összeget, vagy pedig az előző évi adókat kell alapul venni. Ha a bérlet az 1925. évre is érvényben van, ezután természetesen illeték jár.

Kérdés. A gleditschiamagot mikor, milyen távolságban vetik és vetés előtt be kell-e áztatni? (T. I. Makó.) — **Felelet.** A gleditschia magját április elején kell ültetni. Előzőleg 1—2 percig forró vízbe kell tenni. A sorsávolság 40 cm. A magvak közvetlen egymás mellett legyenek a sorokban.

Kérdés. Színpadunk díszletéhez felhasznált festék megfogja a ruhát. Mit keverjünk a festékbe, hogy ne fogjon? (Olvasókor.) — **Felelet.** A színpadi díszletfesték száradás után nem tapad még módjára a ruhához, ha hozzá 20% enyves vizet adunk. Pld.: 1 kg. legelőcső darabokra tört asztalosenyvet 2 liter vízben egyenletesen folytonos keverés közben elfőzünk. Ez az enyves víz elegendő 10 liter kész színpadi festékhez.

Felhívás. U. E. Szentes, aki méhcsaládok iránt érdeklődött, írjon Muharay Gyulának (Jászkarajenő), akinek eladó méhcsaládjai vannak.

A kiadóhivatal üzenetei: (B. Jenő.) Az év végéig szóló előfizetésre még 42.000 koronát kell küldenie.

Üzenet a könyvrendelőknek. Költök albuma 136.000 K. (K. D.) Az alkalmas házi ügyvéd 7000 K. A legújabb levelező-könyv 7000 K. Brankovich: Legújabb magyar levelező 59.000 K. A pénz előzetes beküldése esetén a könyveket postadíjmentesen küldi meg kiadóhivatalunk.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Csökkentették az adópótlékok.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a forgalmi adónak késedelmes fizetése esetén kiszabható adópótlék megállapítása tárgyában. A rendelet szerint, aki készpénzben fizetendő adóját megfelelő határidő alatt be nem fizeti, a késedelem minden megkezdett hónapjára adópótlék címén a fizetendő adó öt százalékát köteles megfizetni. Az adópótlékok a pénzügyigazgatóság méltányosságából felére mérsékelheti; további mérséklést csak a pénzügyminiszter engedélyezhet. Az eddigi törvényes rendelkezés szerint a forgalmi adónak adóbevallás vagy fizetési meghagyás alapján való késedelmes fizetése esetén havi tízszázalékos, nem mérsékelhető adópótlékok kellett fizetni. Az új rendelet tehát lényegesen mérsékli az adópótlékokat.

Műkedvelő előadás Felsőegreskátán.

A felsőegreskátai műkedvelő ifjúság február hó 15-én pompásan sikerült előadással szórakoztatta a tanya közönségét. Színrekerült «a halászeleány», amelyet Knaver László tanító tanított be és rendezett fáradhatatlan szorgalommal. Az előadás tiszta jövedelmét színpad beszerzésére fordítják. Képünk a szereplőket ábrázolja. (Balról jobbra, az ülők csoportja): Knaver László (X), Szabó Lajos, Molnár Elek, Lénárd Pál, Kéle László, Horvát András; az állók csoportja (első sor) Nagy János, Tóth Juliska, Czákó István, Kocsis Juliska, (második sor) Molnár Béla, Fülöp Boriska, Farkass János, (harmadik sor) Kispál János, Kocsis Imre, Lénárd Franciska, Fülöp Gábor, Bakó Margitka, Inges János.

(Beküldte ifjú Német István Felsőegreskátáról.)

A földművelésügyi miniszter újabb kiviteli piacot teremt a mezőgazdasági termékeknek.

Az Országos Mezőgazdasági Kamarának küldöttsége: Almássy Imre gróf elnök, továbbá Szily Tamás és Marschalkó Ferenc nemzetgyűlési képviselők az elmúlt héten felkeresték Mayer János földművelésügyi minisztert, akit melegen üdvözölték abból az alkalomból, hogy a Lengyelországgal kötött kereskedelmi egyezménytel végre elérkeztünk az első tarifális szerződésünkhöz. Almássy Imre gróf elismeréssel adózott a földművelésügyi miniszternek, mert keresztülvitték, hogy a magyar mezőgazdaságnak néhány fontos terméke ezentúl kedvezőbb körülmények között érheti el a lengyel piacot. Elsősorban áll ez borkivitelünkre, mely mai katasztrófális helyzetében a vámhelyzet javulásának jelentékeny mértékben fogja használni. Kérte a minisztert, hogy a magyar tenyész- és a liszt kiviteli árakra nézve a legelőbb kedvezményen túl tarifális kedvezményeket is törekedjen elérni. Mayer János földművelésügyi miniszter válaszában kiemelte annak a kérésnek jogosultságát, hogy a súlyos nehézségekkel küzdő állattenyésztés kiviteli lehetőségeit tarifális kedvezményekkel biztosítsák. A vonatkozó tárgyalásoknál erre a szakpontra különös figyelmet fog szentelni. Az ásványolajtermékek jelenlegi vámjának jellemzésére semmi körülmények között sem hajlandó belemenni, mert ez a súlyosan megviselt mezőgazdasági termelésnek további elviselhetetlen megerőltetést jelentene.

A Hangya közgyűlése.

Az elmúlt héten tartotta a Hangya szövetséget huszonhatodik évi rendes közgyűlését. Zichy Aladár gróf elnöki megnyitóját után Balogh Elemér vezérigazgató terjesztette elő az igazgatóság jelentését és a zárszámolókat. A mérleg szerinti 275 milliárd vagyonnal szemben 268 milliárd passzívum áll, a tiszta felesleg tehát 7600 millió korona, amelyből a szövetséget hat százalék osztalékot fizet s a tartalékalapot 5000 millió koronával dőlta. A tisztviselők nyugdíjalapja javára az igazgatóság 5000 millió koronát fordított. A Hangya alaptőkéje az elmúlt év folyamán 30 milliárdra emelkedett, úgy hogy kimutatott saját tőkéje — a tartalék-alappal együtt — 42 milliárd. Vásárlási visszatérítés gyanánt 5500 millió koronát oszt szét tagjai között, a vidéki szövetséget vezetőket jutalmazására pedig 2750 millió koronát fordít. Áruforgalma 548 milliárdra, a bankosztály forgalma 88 milliárdra emelkedett. A jelentés a Hangya érdekköréhez tartozó Hangyápar r.-t., Futura, Háztartás, Pannonia és KÉVE szövetségek öröndetes fejlődéséről is beszámol. A jelentést a közgyűlés elfogadta. Ezután az igazgatóságban megüresült helyet töltötték be Szijj Bálint nemzetgyűlési képviselővel, a nagyigmándi szövetséget igazgatósági tagjával. A közgyűlést követő értekezleten Dömötör László dr. ügyvezető-igazgató választotta a kereskedők részéről legutóbb elhangzott támadásokra. Alaptalannak bélyegzi azokat. A nemtagoknak való árusítás kérdésében a Hangya álláspontja az, hogy az idegeneknek való árusítás a törvény megengedi. Teljesen téves a kereskedők álláspontja a szövetséget adózás kérdésében, mert a szövetségek úgy egyesesedőben, valamint forgalmi adóban többet fizetnek, mint a velük azonos forgalmú falusi kereskedők. A szövetségek által 1924. évben tényleg befizetett forgalmi adó általában véve háromszorosa, egyes esetekben öt-félszerese a velük hasonló forgalmú falusi kereskedő forgalmi adójának. Balogh Elemér vezérigazgató emelkedett ezután szólásra s javaslatot tett abban az irányban, hogy az a küldöttség, amely a pénzügyminiszternél jelentkezik kihagyásra, terjessze elő a szövetségek hitelére vonatkozó kérelmet is. Meskő Pál ügyvezető-igazgató szintén a kereskedők támadásait tette szóvá s hangoztatta, hogy napirenden tartják a szövetségek ellen irányított támadásokat. Összetartásra buzdította a szövetségeti tagokat s hűségét kért tőlük a központ iránt. Végül Zichy Aladár gróf záróbeszédében a hitel kérdésével foglalkozott és hangsúlyozta, hogy a szövetségeknek meg kell érteniük a néppel, hogy mi a hitel. A hitellel óvatosan kell bánni, mert könnyen a nyomorúságnak kezdetét jelentheti. A közgyűlés résztvevői ezután sokorópátkai Szabó István volt miniszter vezetésével küldöttséggel keresték fel Bud János pénzügyminisztert. Sokorópátkai Szabó István felhívta a pénzügyminiszter figyelmét arra a sérelemre, hogy a forgalmi adó kivételénél nem érvényesül az egyenlő elbánás elve a Hangya szövetségekkel szemben. Ennek sürgős orvoslását kéri. A szövetségek második kérése arra irányul, hogy a Hangya hitelkeretét szélesítse a pénzügyminiszter. Bud János válaszában rámutatott arra, hogy alig lett pénzügyminiszter, megerősítette a Hangya szövetséget hitelalapjait oly intézkedésekkel, amelyek megfelelő alapot teremtettek a Hangya szövetséget hitelműveleti számára. A kormány törekvése épen az, hogy a hitelkérdést az egész vonalon megoldja. A forgalmi adó kérdésre nézve kijelentette a miniszter, hogy a legmesszebbmenő jóakarattal és jóindulattal foglalkozik a dologgal és rajta lesz, hogy az egyenlő elbánás elve az egész vonalon érvényesüljön. A küldöttség megnyugvással vette tudomásul a miniszter választását.

Tájtajta lótenyésztési egyesület alakult Cegléden.

A háború és az utána következő nyomorúságok miatt a lótenyésztés minőségbeli megjavításának kérdése sürgős szükségessé vált és ennek elérése érdekében egyre-másra alakulnak meg a lótenyésztő szövetségek. Most Cegléden alakult meg a tájtajta lótenyésztő egyesület, amely disznókéül nagybányai vitéz Horty István nyugalmazott lovassági tábornokot nyerte meg. A 173 kancával — ebből 110 darab törzsananyag — alakult egyesület nagy reményekkel indul el útjára.

Vasúti szállítási kedvezmény vetőmagvakra.

Gabonavetőmagra, úgy gyors-, mint teherárúként, ápr. 30-ig harminc százalékos mérséklést engedélyeznek a m. kir. államvasutak és az általuk kezelt helyierdeki vasutak vonalain. A díjkedvezmény tetszészerinti mennyiség feladásánál, de csak abban az esetben alkalmazható, ha a fuvarlevélhez csatolják az illetékes vármegyei, illetve járási gazdasági felügyelőnek igazolványát, mely a kérdéses szállítmányoknak vetőmag céljára való rendeltetését igazolja. Ugyanezt a szállítási kedvezményt magyar vonalaira a Duna—Száva—Adria Vasúttársaság, valamint a Győr—Sopron—Ebenfurti vasút is megadja.

A Falu Országos Földmivesszövetség kiállítása Pítvaroson.

A Falu Országos Földmives Szövetség Pítvaros községben mezőgazdasági, ipari, háziipari, szövetségi, kereskedelmi és kulturális kiállítást rendezett március 28., 29. és 30-ikán. Résztvettek a mezőhegyesi állami ménesbirtok, mezőhegyesi és selypi cukorgyárak, Ambrózyfalva, Csanádalberti és Nagymajlát községek. A kiállítás iránt megnyilvánult nagy érdeklődés legszebb bizonyítéka annak, hogy a községek vezetői és lakosai magyar népünk boldogulásának ügyét szívükön viselik.

Jókai és Petőfi ünnepélyek Olaszországban. Székely Gyula, a magyar kultuszminisztérium, a Petőfi-Társaság és a Jókai-centennáriumi bizottság kiküldötte, aki már több olasz városban rendezett nagysikerű Petőfi- és Jókai-ünnepélyt, legutóbb a catániai városi színházban szerzett lelkes híveket a magyarságnak. Curcio egyetemi tanár megnyitó beszédében lelkes szavakban emlékezett meg az olasz-magyar kulturális és történelmi kapcsolatokról. Székely Gyula ezután megtartotta előadását. A közönség a legnagyobb figyelemmel hallgatta Petőfi és Jókai méltatását. Művészek Petőfi verseit szavalták olasz nyelven.

Gyarapodik az ország lakossága. Magyarországon az 1925. év február havában 8936 házasságot kötöttek. (1924. februárban 9306-ot.) Az éves születések száma 17.555 volt, 2000-rel kevesebb az előző év ugyanezen hónapjában születettek számánál. A halálzásznál a két év adatainak összehasonlításánál az idei év februárjának javára 3241 halálesettel kevesebbet írhatunk. Az e hónapban elhaltak összes száma ugyanis 11.387. A csecsemőhalálozás terén figyelembe vehető eltérés nem mutatkozik. Meghalt 2943 egyéven aluli újszülött. A halálozás csökkenése folytán szaporodási mérlegünk kedvezőbb, mint múlt év február havában. 6168 lélekkel szaporodott népességünk e hónapban, míg 1924 februárjában csak 4902-vel.

Leleplezték Orosháza nyolcszáz hős halottjának emléktábláját. Vasárnap délelőtt leleplezték le nagy ünnepségek keretében az orosházi evangélikus templomban azt az óriási márványtáblát, melyre az egyházközség nyolcszáz hős halottjának nevével vésték. Az egyházközség tizenöt ezer lelket számlál, tehát hős halottjai az összlétszámnak több mint öt százalékát teszik ki. A leleplezésen megjelent a kormányzó képviselőtében László Miklós altábornagy, a szegedi vegyesdandárparancsnok-ság, a vitési szék és a honvédség képviselői, továbbá a polgárság és az egyház előkelőségei közül számosan. Az avató beszédet Raffay Sándor dr. evangélikus püspök mondotta. Utána a küldöttségek helyezték el koszorúikat.

Öt hónapi fogházra ítélték Katona Imre volt képviselőt. A debreceni törvényszék most tárgyalta Katona Imre volt nemzetgyűlési képviselő bűnperét, aki a múlt év október havában agyonlőtte Varga Dániel berettyóújfalusi tanitót, mert állítólag feleséggel viszonyt folytatott. A bíróság erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés vétségében mondta ki bűnösnek Katona Imrét és ezért öthónapi fogházra ítélte. A bíróság a büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette és Katona Imrét azonnal szabadlábra helyezte.

A német elnökválasztás. Vasárnap zajlott le a köztársasági elnök választása Németországban. A választásra, amely népszavazással történik, erősen készülődtek a pártok. A választási harc aránylag elég nyugodtan folyt le, csupán a kommunisták igyekeztek megbontani a rendet. A választáson hét elnökjelölt szerepelt. A választás döntő eredményt nem hozott, csak kijelölte azt a két személyt, aki a második választáson porondon maradhat. A hét jelölt közül a jobboldali egyesült pártok jelöltje, Jarres kapta a legtöbb szavazatot, utána a szocialdemokrata Braun következik.

Fényképezőgépek, lemezek,
papírok és az összes fényképészeti cikkek szaküzlete
WANAUS JÓZSEF BUDAPEST,
IV., Sütő-u. 2. (Deák-tér sarok.) Tlf.: 8—67.

Olvasóinkhoz!

Negyedik pályázatunk kiírása alkalmával azt ígértük olvasóinknak, hogy a pályázat eredményét húsvéti számunkban fogjuk közölni. A pályázatok beküldésének határideje múlt hó 15-én lejárt. Örömmel állapítjuk meg, hogy *pályázatunk várakozáson felül sikerült*, amennyiben nem remélt számban küldötték be olvasóink és előfizetőink pályamunkáikat. A munkák lelkiismeretes bírálata azonban éppen ennél fogva nem készülhetett el húsvétra. Olvasóink szíves elnézését kérjük tehát ígértünk elmulasztása miatt és egyben türelmüket egy-két hétre. Addig elkészülünk nagy munkánkkal.

Borzalmas szerencsétlenség a német hadgyakorlatoknál. Az elmúlt héten Németországban *Feldheimnél* nagy szerencsétlenség történt a hadgyakorlatokon. A Weser folyón közlekedő katonai ponton a nagy megterhelés következtében leszakadt s a katonák teljes felszerelésükkel a folyóba zuhantak. A szerencsétlenség éjjel történt, ami még inkább megnehezítette a mentési munkálatokat. *Egy tiszt és 79 közember halálát lelta a szerencsétlenségnél.*

Megoldódik a Teréz-körúti gyilkosság ügye. A Teréz-körúti rablógyilkosság ügye, amely heteken keresztül lázban tartotta egész Európát, befejezéshez közeledik. A hetek óta hajszolt gyilkos, *Pödör Gyula*, a morvaországi Sternbergben öngyilkos lett s a Budapestről kiutazott hatósági személyek minden kétséget kizáróan megállapították személyazonosságát. A gyilkos halálbejelentéséről szóló jelentés megemlékezett *Pödör Hudacsek* nevű barátjáról is. Ez nagy meglepetést keltett, mert ez a Hudacsek Károly nevű kereskedő, aki tulajdonképpen rovtomultú betőrő és aki a rendőrség bűnügyi krónikájában mint Hudacsek Károly lovas szerepel, régi ismerőse a rendőrségnek, aki Pödörrel a balassagyarmati fogházban ismerkedett meg. A rendőrség megállapította, hogy Hudacsek és Pödör, mikor Balassagyarmatról kiszabadultak, Budapesten kivételi engedéllyel követtek el csalásokat és több fővárosi textilkereskedőt becsaptak. Hudacseket a rendőrség letartóztatta. Kézrekerült ezenkívül egy *Okolicsányi* nevű ember, aki összeköttetésben állott Pödörrel és alaposan gyanúsítható a Leirer-gyilkosságban való részvételével is.

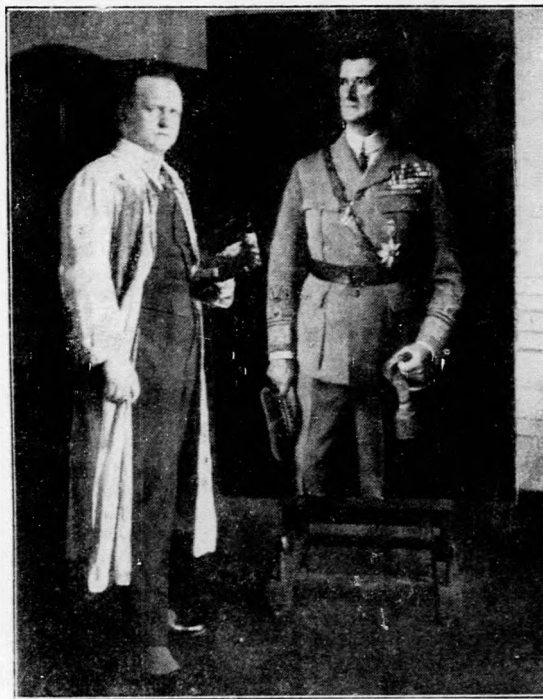
Győrfszeg község leégett. A zalamegyei *Győrfszeg* községben március 28-án tűz támadt, amely az erős szélfúvás következtében percek alatt *lángokba borította az egész községet*. Az ötven házat számláló községből csak *nyolc-tíz ház maradt meg*. A többi mind a pusztító elem martaléka lett. A kár épületekben, gazdasági felszerelésekben és butorokban több milliórdár rug. A lakosság nyomora annál kétségbeejtőbb, mert a múlt évben *összes termésüket a jég verte el*. A sorssújtotta község szerencsétlen lakóira felhívjuk a kormány és a társadalom figyelmét és kérjük, hogy hihetetlen nyomorukon gyors segítséggel enyhítsenek.

Gyászra gyász... A Népszínház-utca és a Nagykörút sarkán az öntözőautó elgázolt egy *Bíró Ilona* nevű tizenöt éves leányt, akinek mind a két lábát bokánál lemetszette. A szerencsétlenül járt leány épen a bátyja temetésére indult s a villamosmegállónál várakozott több rokonával egyetemben. Várakozás közben *Bíró Ilona* sógornője, az elhunyt özvegye elájult, mire *Bíró Ilona* átszaladt a Nemzeti Színházba egy pohár vizet. Mikor visszafele jött az úttesten keresztül, épen akkor robobott arra egy hatalmas öntözőautó. A leány megcsúszott s a kocsi alá került, amelynek hátsó kereke mindkét lábán keresztülhaladt. A szerencsétlenül járt leányt a Rókusba szállították, ahol műtétet hajtottak végre rajta.

Halálraitélt önbíráskodó huszár. Nemrég történt, hogy *Nahaj József* közhuszárt a nyiregyházi laktanyában *Madár Antal* őrvezető *Cs. Szabó Sándor* és *Szabó István* közhuszárság segítségével *felakasztotta*. *Madár Antal* őrvezető, *Cs. Szabó Sándor* és *Szabó István* közhuszárok a vizsgálat során azonnal beismerték tettüket és a közhuszárok azzal védekeztek, hogy az *örvezető parancsára cselekedtek*. *Madár* pedig azzal, hogy *Nahaj megrogzított kommunista volt, akit így akart ártalmatlanná tenni*. A önbíráskodó katonák ügyét a múlt héten tárgyalta a debreceni hon-édtörvényszék, amely *Madár Antal* elsőrendű vádlottat a honvédség kötelékéből való elbocsátásra, *lefokozásra* és *kötél általi halálra*, *Szabó István* másodrendű és *Cs. Szabó Sándor* harmadrendű vádlottat *kétévi súlyos börtönrre ítélte*. A törvényszék az ítélet kihirdetése után *kegyelmi tanácsa* alakult át.

A balatoni gazdák a balatonmenti fürdők látogatottságáért. A Balatoni Gazdák Szövetkezete elhatározta, hogy működési körébe felveszi a balatonmenti fürdők látogatottságának és a nyaralók kényelmének előmozdítása érdekében a balatonmenti villák és nyári lakások kiadását is. A nyaralótulajdonosok, akik lakásukat vagy villájukat ki akarják adni, forduljanak a szövetkezethez. (Budapest, IV. ker., Aranykéz-utca 2.)

Az erős akarat diadalt arat. Egy pozsonyi lap szerint ott a napokban olyan fiatalembert avattak orvosdoktorrá, aki tizenkilenc éves korában még írni-olvasni sem tudott, szolgaleány volt Pesten. Valami kis diák megtanította írni-olvasni. Azután három esztendő alatt letette a VII. kerületi gimnáziumban az érettségét. Ez idő alatt úgy kereste meg a kenyerét, hogy próbált diákokat taníttatni. A háború alatt elvitték katonának. Mikor visszakerült a frontról, megtanulta a férfiruhavasalást, esténként azzal kereste kenyerét, nappal pedig az egyetemi tanárok körül forgolódott, tanult, levizsgázott és most az összes orvosi tudományok doktora.

A kormányzó legújabb arcképe.
Festette Héya Zoltán festőművész.

Borzalmas öngyilkosság. Borzalmas módon vetett véget életének egy *Emy Margit* nevű huszonkétéves leány, aki szombathelyi rokonánál volt látogatóban. A fiatal leány éjszaka lelopódzott rokona pincéjébe, ott máglyát rakott, lefeküdt a máglyára s leöntve magát denaturált szeszrel, meggyújtotta a farakást. Amikor a máglya már lobogott, a biztos halál eléréséért még lügköldatot is ivott. A szerencsétlen leány összeégett s mire rátaláltak, már halott volt. A fiatal leány nem hagyott hátra írást, amelyben magyarázatát adná szörnyű tettének, azonban azt hiszik, hogy szerelmi bánat miatt ítélte magát máglyahalálra.

A titokzatos nő, aki férfi. *Kiss Gáspár* jómódú domonyi gazda bejelentette a debreceni csendőrségen, hogy beállított hozzá egy uriasan öltözött, ismeretlen hölgy s arra kérte őt, hogy szállítsa el kocsin a közeli községbe. Amikor a két község között elterülő erdőbe értek, az asszony megállította a kocsit, leszállott és három füttyentett. A gazdának feltűnt a füttyülés és azt hitte, hogy a közelben férfiak rejtőzködnek, akik őt meg akarják támadni. Felkapta tehát a baltát, amely a saroglyában hevert és *agyonütötte az asszonyt*. A holttestet feltette kocsijára és azután hazahajtott. Útközben találkozott hat emberrel, akik már a füttyszóra jöttek. Azt kérdezték *Kiss Gáspártól*, nem látott-e egy kocsit, amelyen egy hölgy ült. A gazda azt válaszolta, hogy igen, arra hajtatót a sűrűségbe. Amikor hazatért, azonnal jelentkezett a csendőrségen. A csendőrök megvizsgálták a holttestet és megállapították, hogy az *aldozat nem is nő, hanem férfi*. *Kiss Gáspár* gazdálkodót letartóztatták. A rejtélyes ügyben széleskörű nyomozás indult.

A hűséges férj. A legöregebb makói rikkancsot, Nagy Györgyöt súlyos csapás érte a napokban, a felesége meghalt. Az öreg rikkancsot annyira megviselte a csapás, hogy egyre zavarosabban kezdett viselkedni. Egy reggel azután felsőruha nélkül találták meg a temetőben, ahol a sírra borulva hívogatta vissza az életbe rajongásig szeretett öreg párját. A szerencsétlen embert alig tudták elszakítani a sírtól, hogy beszállítsák a közkörház elmeosztályába.

Az alvó vándor. Az ausztráliai Mangatang városka vasuti állomásfőnöke, Rodgers, hirtelen eltűnt és szolgálati helyét örízetlenül hagyta. Hosszas keresgélés után az állomástól nyolcvan kilométernyire akadtak rá. Rodgers nyugodtan mendegélt az úton, egyik kezében bottal, a másikban egy vízeskancsóval — lehuny szemmel, álomban. Az orvosok megállapították, hogy Rodgers egy nemrégiben dühöngő tüzvészkor lett idegbajos, mely állapot gyakran álomkóros vándorlásra készítette.

Az Ecclesia Harangműveknél ez évben a következő Egyházak eszközöltek nagyobb harangrendeléseket: Gk. Szőreg 680 Fis, 280 H, 170 D. Rk. Kurd 240 C, 140 Dis. Ev. Sárszentmihály 330 B, 170 D. Rk. Kup 200 Cis. Rk. Gyöngyöstarján 330 B. Rk. Füzesabony 660 Fis, 170 D. Ref. Nagykereki 560 G, 280 H. Ref. Kaposvár 800 F, 470 Gis. Rk. Zalabér 470 Gis. Rk. Batyk 400 A. Ref. Balatonszárszó 400 A. Ref. Téglás 560 G, 280 H. Ref. Telkibánya 660 Fis. Ev. Bikács 400 A, 200 Cis. Kiskunfélegyháza 800 F, 400 A, 170 H, 200 Cis. Budapest-Erzsébetvárosi rk. Egyház 2240 H, 1320 D, 960 E, 660 Fis. Rk. Zalaháshágy 280 H. Rk. Felsőmarác 400 A. Ev. kölesd 240 C. Ref. Szuhafő 200 Cis. Rk. Nagykökényes 330 B, 100 F. Ref. Abád 560 G. Rk. Végegyháza 330 B. Rk. Borota 200 Cis. Rk. Ujkécske 400 A, 120 E. Ref. Magyar 280 H. Rk. Nyirbátor 400 A, 120 E. Rk. Erdőbénye 560 G. Rk. Kerta 200 Cis. Ref. Ór 330 B. Ref. Ivánca 330 B. Rk. Mőcsény 280 H. Rk. Beláptafalu 280 H. Rk. Csurgó 800 F, 400 A, 240 C. Rk. Kiskunfélegyháza 480 Gis, 200 Cis, 1320 D.

T R É F Á K

„Az jó dolog — de az is jó dolog.”

Egyszer az orosz fronton József főherceg szemlét tartott egy zászlóalj felett és kérdéseket intézett a katonákhoz. Egy felvidéki honvédtől azt kérdezte, mi a polgári foglalkozása. A honvéd ezt felelte: „Drótostól vagyok». József főherceg azt mondja erre: „Az jó dolog». A honvédnek fúrta az oldalát a kíváncsiság, mi jót talál a drótostómesterségben ez a magasrangú katona, nem is tudta kicsoda, hát ő is megkérdezte: „Hát maga kicsoda?» — „József főherceg vagyok!» — hangzott a mosolygós válasz. „Az is jó dolog» — felelte nagy nyugalommal a honvéd, a körülállók általános derülttségére.

(Beküldte Janecskó János Bánkról.)

Megfelelt.

Egy éhes cigány dideregv megáll egy ház előtt. Kérdi tőle a kifelé jövő gazda:

— No, more, mit szeretnél jobban most, melegedni vagy enni?

— Legjobban szeretnék szalonnát pirítani — hangzott a talpraesett válasz.

(Beküldte Stánc Gyula Babocsáról.)

A kis feledékeny.

— A táncosnéddal persze megint az időjárásról beszélgettél.
— Pontosan nem emlékszem rá. De ha nem tévedek — megkértem a kezét.

(Beküldte Csátori Mihály Rétszilárol.)

Bíró előtt.

Bíró: Milyen vallású maga?

Vádolt: Tót zember vagyok!

Bíró: Azt kérdezem, milyen vallású?

Vádolt: Mondani, hogy tót!

Bíró: Hát milyen templomba jár imádkozni?

Vádolt: Csag a mienkbe!

(Beküldte Kiss Sándor Üllöről.)

Féltreírás.

A piaristákhoz bemegy egy falusi asszony, hogy beírassa fiát az első gimnáziumba.

— Milyen az anyanyelve? — kérdi a pápaszemes direktor. Semmi válasz.

— Nos, milyen az anyanyelve?

A falusi asszony erre szőgyenkezve bár, de jó hosszúra kiöltötte a nyelvét, hogy megmutassa — ilyen az anyanyelve.

(Beküldte Bánfi Jolán Székesfehérvárról.)

Szerkesztői üzenetek.

S. Gy. Babocsa. Türelmet kérünk. Mindenkire rákerül a sor. Kívétel senkivel sem tesszünk. Újabb beküldött rejtvényei jók. A tréfa is bevált. — **Ifjú V. M. Dunaszabony.** Képrejtvénye jó. — **B. J. Tápiószeg.** Ez a tréfa nagyon erőltetett. Most kérünk. — **N. I. Kisgeresd.** A tréfák közül valamelyiket közöljük; a pótlórejtvény bevált. — **B. J. Székesfehérvár.** A tréfa is, a rejtvény is jó. Kérdésére a tanácsadó felel. — **Ifjú G. F. Vásárosdombó.** A képrejtvényül választott mondat nem jó. Most kérünk. A tréfát közölni fogjuk. — **W. A. Bácsalmási.** A képrejtvény nem érthető, most kérünk. Kérdésére a tanácsadó felel. — **Ifjú H. J. Orosháza.** A rejtvények közt több nagyon jó van; a tréfák is megütik a mértéket. — **K. S. Üllő.** Rejtvényei között több jó van; a tréfák is beváltak. — **P. S. Alsónyék.** A rejtvények mind igen jók. Közölni fogunk belőlük. — **B. I. Kocsér.** Rajzán nem tudunk eligazodni. Most kérünk. — **Ifjú S. Gy. Somogyhárság.** A tréfa jó. — **Cs. M. Rétszilás.** Képrejtvénye jó, egyik tréfa is. — **Ifjú O. I. Jászalsószentgyörgy.** A betűrejtvény bevált. Közölni fogjuk. — **B. L. Matty.** A kérdés rejtvényt mindketten beküldtek. — **N. L. Vászoly.** Rejtvényei jók. — **K. V. Nak.** A tréfa jó. A naptárt elküldöttük. — **B. A. Jászalsószentgyörgy.** Képrejtvénye közül valamelyiket közölni fogjuk. — **F. E. Hajdusámon.** Képrejtvénye bevált. — **K. J. Kocsér.** A martir halála című rejtvény nem felel meg. — **S. F. Dobodél.** A képrejtvény jó. — **Sz. M. Jánoshalma.** Betűrejtvénye jó. — **Ifjú V. P. Dömsöd.** Beküldött betűrejtvénye bevált. — **Ny. L. Vásároszentgál.** A talány nagyon jó; a tréfa nem — tréfa. Most kérünk. — **Sz. I. Pereked.** Képrejtvénye jó. — **Ifjú D. P. Magyarósbánya.** Rejtvénye jó. A tréfa — ősrégi. Most kérünk. — **K. A. Halász.** A beküldött tréfán a legjobb akaratunk mellett sem tudtuk nevetni. Küldjön most de jobbat. A jelmondatban foglaltakért fogadják hálás köszönetünket. Olvasóink elismerése legszebb jutalmunk. (Jövő héten folytatjuk.)

Tessék a címre figyelni!

„AGROTECHNIKA“ mező- és kertgazdasági géptechnikai tanácsadó és szerkesztési iroda.

Foglalkozik minden a modern mező- és kertgazdálkodás műszaki részét illető és technikai természetű feladattal.

Vállalja a következő munkákat:

Mezőgazdasági és kertgazdasági gépek konstrukciója és konstruktív átalakítása magánosok és gyárak, valamint enemi műhelyek részére; ilyen-nemű műhelyrajzok és kalkulációk készítése.
Teljes mezőgazdasági és kertgazdasági műszaki üzemtervek készítése és keresztülvitele.
Mezőgazdasági és kertgazdasági géptechnikai találmányok szakszerű kidolgozása.
Mezőgazdasági és kertgazdasági öntözőtelepek és vizellátási berendezések tervezése és létesítése.
Mezőgazdasági és kertgazdasági terményfeldolgozó és gyümölcsfeldolgozó és konzerváló üzemek tervezése és létesítése.
Mezőgazdasági és kertgazdasági gépek és eszközök felülvizsgálata és karbantartása szavatosság mellett.
Mezőgazdasági és kertgazdasági üzemek gépészeti és műszaki berendezéseinek jókarbantartása évi átalányalapon, szavatosság mellett.
Tanácsadás mindennemű mezőgazdasági és kertgazdasági géptechnikai és műszaki természetű ügyben.
Szakértői vélemények és képviselőlet illyenmű peres ügyekben.
Mező- és kertgazdasági műszaki üzemanyagok vizsgálata és kipróbálása.
Mezőgazdasági és kertgazdasági műszaki üzemek állandó irányítása és vezetése átalányalapon.
Mezőgazdasági és kertgazdasági gépek és eszközökkel való kísérletek és próbák végzése.

Speciális ág:

Motorikus talajművelő gépek és eszközök konstrukciója, átalakítása, javítása, felülvizsgálata, kipróbálása, vétele és eladása és tanácsadás ezekben az ügyekben.
Automobilügyekben szaktanács, vétel és eladás közvetítése.

Tulajdonos és vezető:

K. LEHOTZKY GYULA

okl. gépészmérnök, nyug. felsőiskolai tanár.

Cím:

„AGROTECHNIKA“
Budapest, IX., Erkel-u. 19, I. em. 2. Tel.: J. 101—37

Irodai órák:

hétfő, szerda, péntek délután 3—6-ig, vasárnap délelőtt 11—1-ig.

Ne tévessze össze más hasonlóvű vállalattal!

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény

(Beküldte ifjú Vargyas Mihály Dunaszentbenedekről.)

2. Betűrejtvény.

V u j t V ny

(Beküldte Csalá János Ceglédről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 18-ik számunkban közöljük.

A 12-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Harangoznak a toronyba, megy a kislány a templomba.**
2. Találós verssorok: **Kacska, őz, kasza, róka.**

3. Kockarejtvény:

6	4	8	7
8	7	6	4
7	8	4	6
4	6	7	8

Megfejtették: Bottlik Lajos, Szijjártó Szabó Benjamin, ifj. Szabó Mihály, Szűcs János, Kiss Sándor, ifj. Rapai György, Pentek Sándor, Kiss Gyula, ifj. P. Nagy Imre, Sumacher Károly, ifj. Hajdu József, Bánfi Jolán, ócsényi Tóth István, Zimmermann Gizella, Szalay István, Stancil Gyula, Cs. Kovács István, Borics László, Stefancsik József, Baress Mancsi, Tóth Matildka, Lipták Ferenc, ifj. Koncz János, Racskó József, Gubacsi Sándor, Zsolczay Mihályné, Kovács Sárka, Tóth Lajosné, Kiss József, Sörös Ferenc, Pákai József, ifj. Bartucz János, Őcsi József, Bertai Jenő, Viziák András, Szabó Antal, Ragó István, Szalóki Imre, ifj. Ritecz István, ifj. Donkó János, Antalics János, Kakuk Anna, Molnár Elek, Meszingér Gáspár, Szarvas Mihály, Ujváry Ferenc, Ritecz János, ifj. Dániel Pál, ifj. Vöncek Vince, Porkoláb Lajos, Horváth István, Mészáros Juliska, Sivák Ferenc, Szabó Sz. János, ifj. Batha Kálmán, Beleznyai János, Nagy Imre, Walter Antal, Dániel Pál.

Jutalomkönyvet nyertek: **Kakuk Anna (Mesterszállás), Szalay István (Ménfő), Kiss József (Kosér), Ujváry Ferenc (Héth), Sivák Ferenc (Dobodél).**

A 13-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.** Felelős szerkesztő: **Perlaky György.**
Főmunkatárs: **Buday Barna.** Felelős kiadó: **Bak Imre.**

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak április hó 5-én.

Gabonavásár. 76 kilogramos tiszavideki búza 497.5—500, pestmegyei és dunántúli 495—497.5, 78 kilogramos tiszavideki 507.5—510, pestmegyei és dunántúli 505—507.5, rozs 450—455, takarmányárpa 340—360, sórárpa 450—457, köles 250—260, zab 390—400, tengeri 240—242.5, korpá 230—235 ezer korona métermázsánként.

Lisztpiac. A malmok lisztárai a következők: 0 gg 8500, 2-es 8000, 6-os 6450; másodkezi lisztárak: 0 gg 7800—7900, 2-es 7500—7600, 6-os 6100—6200 ezer korona kilogrammonként.

Takarmány. Rétiszéna, másodrendű ó 80.000—120.000, harmadrendű csomagolásra 30.000—75.000, muharszéna 130.000—160.000, lucernaszéna 150.000—200.000, takarmányrépa 70.000, alomszalma 45.000—65.000, zsupszalma 100.000 korona métermázsánként, zsupszalma 1 kéve 4500—5000 korona.

Vetőmagvak. Lóheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 2,000.000—2,400.000, lóheremag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2,500.000—2,700.000, lóheremag, nagyaránkamentes 3,100.000—3,400.000, lóheremag, fehér, ölmázról 4,200.000—4,400.000, lóheremag, vörös, ölmázról 1,800.000—2,000.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 2,100.000—2,200.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2,100.000—2,200.000, lucernamag, nagyaránkamentes 2,300.000—2,500.000, lucernamag, fehér, ölmázról 3,000.000—3,200.000, lucernamag, vörös, ölmázról 2,400.000—2,600.000 korona métermázsánként.

Tenyészállatok és jármosókrök. Importált fehér erdélyi jármosókrök 16.000—18.000, elsőrendű fehér belföldi jármosókrök 12.000—14.000, elsőrendű tarka belföldi jármosókrök 12.000—15.000, friss fejűstehen 15.000—20.000, 1½ éves úszók 13.000—14.000, 1½ éves tinók 10.000—13.000 korona kilogrammonként elsőfűlyban.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb 10.5—12.5, kivételes 13.5—14, közepes 7—10, silányabb 4—6.5, bika jobb 8.5—11.5, kivételes 12—12.5, közepes és gyengébb 6—8.5, bivaly 4—7, tehén jobb 9—11.5, kivételes 12—12.5, közepes és gyengébb 4—8.5, kicsintonzi való marha 2.5—4, növendékmarha 3.5—9.5 ezer korona kilogrammonként elsőfűlyban.

Szurómarhavásár. Élő borjúk. Belföldi szopós: elsőrendű 14.500—15.000, kivételes 16.000, másodrendű 13.500—14.000, harmadrendű 12.000, élő bárány 14.000 korona kilogrammonként elsőfűlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 14—16, közepes 18—18.5, nehéz sertés 18.5—19.5 ezer korona kilogrammonként elsőfűlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű igás kocsiló, nehéz 3,000.000—10,000.000, igás kocsiló, könnyű 2,500.000—7,000.000, öszvér 4,500.000, alárendelt minőségű lovak 3,000.000—3,800.000, vágólovak 400.000—2,500.000 koronánig darabonként.

Nyersbőr. A nyersbőrpiacban marhabőr 14.000—15.000, borjubőr 23.000 korona kilogrammonként Budapesten.

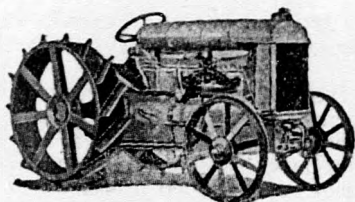
Halpiac. Ponty elsőrendű, kicsinyben 38.000—50.000, nagyban 32.000—36.000, ponty másodrendű, kicsinyben 30.000—35.000, nagyban 26.000—28.000 korona kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 5800, tejszínhab literje 42.000—60.000, tejfel literje 24.000—30.000, vaj kilogrammja kicsinyben 95.000—125.000, nagyban 80.000—88.000, tehéntúró kilogrammja 16.000—18.000, juhtúró kilogrammja 40.000—48.000, ementáli sajt kilogrammja kicsinyben 70.000—85.000, nagyban 48.000—54.000, trappista sajt kilogrammja kicsinyben 48.000—54.000, nagyban 32.000—36.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke, darabja 30.000—60.000, hizott ruca 40.000—42.000, hizott pulyka 26.000—28.000, libamáj 80.000—180.000, lúdzsír 55.000—60.000 korona kilogrammonként, tojás darabja 1000—1400 korona.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 2000—5000, petrezselyem 3000—6000, zeller 4000—10.000, kalarábé 3000—6000, vöröshagyma 3000—5000, foghagyma 30.000—42.000, cékla 2000—5000, fejeskáposzta 4000—6000, kelkáposzta 6000—15.000, fejessaláta darabja 1500—6000, rőzsaburgonya kicsinyben, kilogrammonként 3400—4000, nagyban, métermázsánként 270.000, fehérburgonya, kicsinyben, kilogrammonként 1400—2400, nagyban, métermázsánként 120.000, karfiol 16.000, torma 12.000—40.000, sóska 25.000—40.000, spenót 5000—12.000, champignonbomba 60.000—90.000, alma 8000—30.000, körte 30.000, szőlő 25.000—60.000, dió 16.000—22.000, gesztenye 10.000—18.000 korona kilogrammonként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1925. évi április hó 7-én.
1 angol font 347.000 K, 1 dollár 72.480 K, 1 francia frank 3736 K, 1 szerb dinár 1172 K, 1 román lei 334 K, 1 olasz lira 2958 K, 1 cseh korona 2142 K, 1 svájci frank 13.969 K, 1 osztrák korona 1.01 K. — Zürichben 100 magyar koronáért 0'0072 svájci frankot fizettek. — **Arany és ezüstpénzek:** ezüst egykoronás 5900 K, ezüst kétkoronás — K, ezüst forintos 15.000 K, ezüst ötkoronás 30.000 K, arany 20 koronás 298.000 K.

FORD HALTENBERGER VILMOS
autorizált Képviselete **FORD**
FORDSON-TRACTOR
Petroleummal. **SZÁNT-HAJT-CSÉPEL-VONTAT.** Petroleummal.

A legolcsóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve.
Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságoktól. **Ára ab Triest 623 dollár.**
Tel. 66—15. Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 19. szám. Tel. 66—15.

A FÉLBEMARADT KERINGŐ

REGÉNY

IRTA UNDI IMRE

5. közlemény.)

V.

A tükörről letörölték a port...

Multak az esztendők... Hatodik éve már, hogy Györgyöt kiüldözték a hampsteadi kastélyból. Györgyből, aki még mindig Brown apó üzletében volt, helyesebben vezette azt a betegeskedő öreg úr helyett, csinos, karsú fiatalember lett. Magasságához arányosan megvállasodott, a szeplői is mintha elhalványodtak volna és bizony nem egyszer akadt meg egy-egy hölgylátogató szeme a csinos fiún. Különbösen föltűnően hasonlított nagybátyjához, akit közben Anglia gyarmatügyi miniszterének nevezték ki.

A Leistersquare-család többi tagjai nem sokat változtattak eddigi életmódjukon. Willi továbbra is szenvedélyes kártyás maradt, nem kis keserűséget okozva ezzel szüleinek; a grófnő egyik bálból a másikba viszi Edithet, akiről elterjedt a hír, hogy amilyen szép, olyan gögös teremtés és csakis hercegi kéréssel akar szóba állni...

György olvas róluk eleget az újságokban. De mit sem törődik velük. Szorgalmasan festeget és egy-egy képét, ha az üzlet látogatói megpillantják, nem győzik dicsérni, akárhányszor meg akarják vásárolni, de György kijelenti, hogy a képeket — az ismeretlen művész — nem akarja áruba bocsátani.

Egyik tavaszi délelőttön egy szegényesen öltözött, idősebb nő kereste Brown apót. Elmondta, hogy egy úriházban többféle régiséget szeretnének eladni, jöjjön el megtekinteni azokat.

Az öreg persze már nem mehetett el, hiszen a kilencvenedik évét taposta, meg a szemei is teljesen meggyöngültek, így hát Györgyöt küldte el maga helyett.

— Hová kellene menni? — tudakolta György.

— Ide nem messze — felelte a nő — Jeo Hopkins tábornokék házába. Mindjárt velem jöhetne ön.

— Hopkins, Hopkins — tűnődött György, ezt a nevet hallotta már valahol. De hol hallotta?

Nemsokára azután megvilágosodott előtte a homályos emlék...

Mikor beléptek a palota előcsarnokába, egy fiatal gyászruhás leány jött szembe vele. Hopkins Márta, akivel az emlékezetes karácsonyi mulatságon táncolt... De Márta már nem ismerte föl Györgyöt.

A fiatal leány kérészetlen szavakkal elmondotta Györgynek, hogy nagyanyja több régi holmijukat szeretné eladni, amit ő édesanyjának halála után magával hozott a házba.

— Uram — fordult a leány esdeklőleg Györgyhez — egy kicsiny íróasztal is van a bútorok között, azt ne vegye meg. Ezt szerette legjobban édesanyám...

György így megtudta, hogy Márta édesanyja meghalt és így Márta nagyanyjához került, aki nem nagyon kedvelhette menyét, hogy most az emlékül fennmaradó holmijait el akarja adni.

— Legyen nyugodt, úgy tesztek, amint ön kívánja — felelt György mély meghajlással.

A tábornok anyja karosszékében ülve fogadta Györgyöt. Álb biccentette meg a fejét az üdvözlésre és anélkül, hogy unokájára tekintett volna, így szólt:

— Márta, vezesd az urat a bútorokhoz.

Hinni remélem — mondotta — hogy hasznukat, veheti mert nem szivesen tűröm ezeket a lomokat házamban.

Márta könnyelábadt szemekkel nézett nagyanyjára és szólni akart valamit, de nem mert. Kimentek, majd kisvártatva visszatérve György kijelentette, hogy a bútorokat átveszik, de egy kis íróasztal híján, amire — úgymond — ma már nehéz vevőt találni. Így is történt. És György nyomban intézkedett, hogy elszállítsák a bútorokat.

Amint elhozták a bútorokat, első dolga volt Györgynek tüzetesebben szemügyre venni azokat. Midőn az egyik ódon asztalka tetejét leemelte, csodálkozással vette észre, hogy a fiókok között egy alig észrevehető titkos rekesz is van. Nyomban közölte fölfedezését Brown apóval és azonnal hozzálátott a rejtett rugó megkereséséhez. Addig kalapált, mesterkedett, míg egyszer a rejtett zár fölpatlant és kinyílt a titkos fiók.

Alig, hogy bepillantott a fiókba, kiáltás hagyta el ajkát. A rekesz színültig tele volt régi aranytekerccsekkel. Vajjon ki, Mártának melyik őse rejthette oda azokat?

Mitévő legyen mostan? Természetesen vissza fogják adni a pénzt, de György úgy szerette volna, ha az egyedül Márta kezébe jut és fősvény, szívtelen nagyanyja nem tud róla.

György másnap magához vette az aranyakat és elment a Hopkins-palotába. Mártát egyedül találta, aki ugyancsak meglepődött György látogatásán. Mikor előadta, hogy mi hozta őt újból ebbe a házba, a leánynak könnybe lábadt a szeme. Ebből megértette György, hogy Mártának semmije sincs és ez a tekintélyes érték nagyon jó lesz majd arra az időre, mikor egészen támasz nélkül marad.

Hálálkodó szavakat rebegett Márta és a búcsúszánál egy pillantásnál hosszabb ideig tartotta kezét György kezében. György ekkor lehajolt és megcsókolta a kis, fehér kezét:

— Márta — mondotta nagyon csöndesen — kis Márta, ha tudná, ki áll ön előtt...

Márta ijedten kapta el kezét, mert nem értette, mit mond a fiatalember.

— Ne lepődjön meg — folytatta György — hogy keresztnevével szólítottam, de annyira elragadtam a multra való visszaemlékezés, hogy elfelejtettem, ki is vagyok én most?

— Még most sem értem. Beszéljen, uram, világosabban.

— Nem emlékszik ön egy karácsonyestére, hol egy eseten kamasznak oly kedvesen nyujtotta kis kezét a táncra és nem játszott lovacska gyermekkorában a hampsteadi kertek alatt Worthington Györgyvel?

— Hogyan... maga, ön... Worthington György? — kiáltott föl örvendezve a leány.

— Igen, én Worthington György vagyok, de ígérje meg, senkinek sem árulja el, hogy látott, beszélt velem.

— De hiszen magáról rettenetes dolgokat mondott unokafivére, hogy maga akkor este...

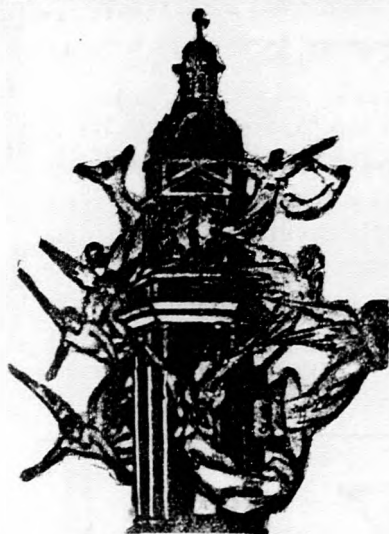
— Ne folytassa! Ártatlan vagyok. Fölemelt fejjel állok vádlóim előtt. Hiszi-e ezt, ahogy így egyszerűen most állítom?

— Én hiszek magának — felelt a leány, lesütött szemét fölemelve — és ígérem, senkinek sem árulom el, hogy beszéltem magával. Egyébként azt a hírt terjesztették magáról, hogy Amerikába szökött és egy szélhámos bandának lett a feje.

György keserűen elmosolyodott.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA“ ALAPÍTÁSA

BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

HUNGÁRIA DRÓTFONATOK

a legolcsóbbak és legfokéletebbek!

Egyedüli gyártója: **Haidekker Sándor r.-t.**

sodronyszövet-,
kerítés-, vasbútor-
és lánccsiga

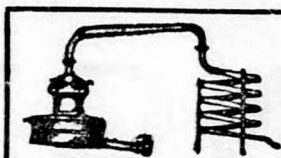
Budapest, VIII.,
Üllői-út 48/27.sz.

Budán fiók:
II., Fő-u. 59/27.
Árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Rozsdásodás ellen kátrányozott tűskérdót alkalmi áron.

Varrógépek, kerékpárok stb.

rendkívüli olcsó áron **Szőcs műszerész**nél
Budapest, VIII., Baross-u.17.

**Máthé
András**

vörösréz-
árgyár

Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálínkfőző üstöket-,
finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a leg-
primább kivitelben állandóan raktáron tartok.

Dr. Héray Andor

«O. F. B.» engedélyvel működő ingatlan-irodái-
nál (IX., Rákos-utca 11., földszint 1.):

Szentendrén 26 holdas, vagy 64 holdas birtok a városban levő házzal sürgösen eladó. — Utóbbiban 12 hold szőlő. — Pestmegyében, állomásnál, hat-holdas tanya kis szőlővel, kétszobás tanyaházzal 110 millióért. — Veszprémmegyében Balatonhoz közel 25 holdas úri birtok parkkal 900 millióért eladó, vagy 1 wagon búzáért bérbeadó. — Hemesmegyében 900 holdas bérlet átadatik vagy hozzá feles-társ keresztek. — Ezeken kívül számos eladó birtok és vidéki ház az ország minden részében.

Az állat drága, vigyázzunk rája

és használjunk
állandóan nyers

Lysoform-ot,

mely minden

fertőzéstől megóv!
betegségtől

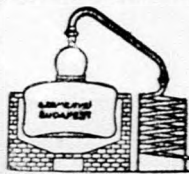
„A fertőtlenítés a gazdaságban“

című nagyon tanulságos füzet-
tünket minden érdeklődőnek
díjmentesen beküldi a

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyészeti gyár r.-t. Ujpest.

Szakorosi-rendelő vér- és nemibetegek
részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 33. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeszfőz-
déket, mosóüstöket,
valamint tejgazdasági
eszközöket készít és
raktáron tart

Szemeyei Lajos
rézműves, öntöz és gép-
máhegye Budapest, IX.,

Hívószám: József 55-86. Remete-utca 34. szám.

Gazdakörök, Ifjúsági egyesületek, Olvasóköri, Dalárdák szíves figyelmébe!

ISMÉT KAPHATÓK A LEGPOMPÁSABB NÉPSZINMŰVEK:

A cigány

Sárga csikó

A jó partie

A gyimesi vad-
virág

A tótleány

A vörös sapka

Kis madaram

Felhő Klári

Szökött katona

Piros bugyelláris

A harctérről (bohózat)

A betyár kendője

Amit az erdő

mesél

MEGRENDELHETŐ A

VASÁRNAP KÖNYVOSZTÁLYÁNÁL

BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 10. SZÁM.

EGY-EGY NÉPSZINMŰ ÁRA A PÉNZ ELŐZETES BEKÜLDÉSE MELLETT

csak 26.000 korona.

Félstabil gőzgép

120-140 lóerejű, Wolf-Magdeburgi
gyártmányú, azonnal kapható

gabonatorlesztésre is.

Ajánlattal készséggel szolgálunk.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA
Budapest, V. ker., Berliini-tér 4. sz.

Magánjárógőzgép

10 lóerejű, 60 coll dobsz-
lességű cséplővel, kapható

gabonatorlesztésre is.

Ajánlattal készséggel szolgálunk.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA
Budapest, V. ker., Berliini-tér 4. sz.

Szívógázmotor,

complett, generátorral együtt, eredeti
németországi gyártmány, azonnal kapható

gabonatorlesztésre is.

Ajánlattal készséggel szolgálunk.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA
Budapest, V. ker., Berliini-tér 4. sz.

Mezőgazdasági osztálya

vidéki szövetkezeti tagjainak igen olcsó áron szállít kiváló minőségű zsák-, ponyva-, zsinag- és kötélárúkat, továbbá rézgálicot, szénkéneget, kénport, rézkénport, az összes pincegazdasági cikkeket (boroshordók, csapok, dugók) stb. stb.

Ruházati és díszműárú- osztálya

szövetkezeteinknek mindenkor előnyös áron szállít kiváló jó, megbízható minőségű ruházati cikkeket, úgymint: vásznat, siffont, kartont, kanavászt, zefirt, szövetet, kész ruhákat, fehérneműket, kendőt, harisnyát, cernát, pamutot, mindenféle rövid és díszműárúkat, továbbá elsőrendű, színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipőket. Mindezeket a tagok vidéki szövetkezeteinknél előnyösen megvásárolhatják.

„HANGYA“

FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET

KÖZPONTJA:

BUDAPEST, IX., KÖZRAKTÁR-UTCA

30—34.

TARTALÉKPÉNZEK

legelőnyösebben mint árúelőleg

vagy folyó-
számla-
betétek a

„HANGYA“

központnál
gyümölcsöz-
tethetők.

Vetőmagosztálya

legmagasabb napi áron vásárol: lóherét, lucernát, bükkönymagot és egyéb gazdasági vetőmagvakat. Mintázott ajánlatok mennyiség és ár megjelöléssel kéretnek. — Ajánl szuperfoszfát műtrágyát mindenkor legolcsóbb napi áron. — A szuperfoszfát alkalmazása igen ajánlható, mert használatával többtermelés érhető el, ami a mai magas gabonaárak mellett nagyon kifizetődik.

Géposztálya

állandóan raktáron tart és szállítja az elismerten legjobb összes gazdasági kisgépeket, mint egy- és többvasú ekék, boronák, lókapák, szénagyűjtő-gereblyék, fűkaszálók, járgányok, tisztítórosták, konkolyozók, szecska- és répavágók, morzsolók, darálók, szőlészeti- és borászati gépek. Ajánlatot ad motoros- és gőzcsepplőkészletekre, malomberendezési és bármily más gazdasági, gépi berendezésre. *Vetőgépeket a legjutányosabb áron tud szállítani teljes szavatossággal. A gazdaközönség részére több száz vidéki Hangya szövetkezetenél fiókraktárt tart.*

Megrendeléseket az összes szövetkezeteink is elfogadnak
Gépalkatrészek állandóan raktáron!!